

"CROWE MNE" d.o.o.

Broj 118 125

Podgorica, 28.04. 2024 god.

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
UNIQA NEŽIVOTNO OSIGURANJE, PODGORICA**

**Izvještaj nezavisnog revizora
za 2024. godinu**

**AKCIONARSKO DRUŠTVO
UNIQA NEŽIVOTNO OSIGURANJE**

S A D R Ž A J

	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	3-7
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha za godinu koja se završava 31. decembra 2024.	8-9
Bilans stanja na dan 31. decembra 2024.	10-11
Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava 31. decembra 2024.	12
Bilans novčanih tokova godinu koja se završava 31. decembra 2024.	13
Napomene uz finansijske izvještaje	14 –68

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Uniqa životno osiguranje AD Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Uniqa neživotno osiguranje AD Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja (u daljem tekstu: „finansijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembar 2024. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori.

Osnove za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenjivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dejemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
Procjenjivanje tehničkih rezervi	
Tehnička rezerva u iznosu od EUR 17.280.313 na 31. decembar 2024. godine (31. decembar 2023. godine: EUR 17.898.662) predstavljaju značajan dio ukupnih obaveza Društva.	<p>Stekli smo razumijevanje dizajna internih kontrola nad aktuarskim procesom koji uključuje izračun rezervacija za štete, proces korišćenja ekonomskih i aktuarskih prepostavki, kao i proces izvođenja novčanih tokova. Takođe smo razmotrili pristup i metodologiju koju Društvo koristi za aktuarske analize koje uključuju poređenje procjena i stvarnih pokazatela iz prethodnih perioda. Naša procjena je, po potrebi, uključila evaluaciju specifičnih ekonomskih i aktuarskih prepostavki i razmatranje procjena Rukovodstva vezano za korištene prepostavke, koje mogu varirati u zavisnosti od proizvoda i/ili karakteristika proizvoda, i takođe usklađenost modela sa Zakonom o računovodstvu i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori.</p>
Vrednovanje tehničkih rezervi uključuje procjene u vezi sa neizvjesnošću ishoda, uglavnom u vezi sa ukupnim iznosom potrebnim za podmirenje obaveza, uključujući bilo kakve garancije osiguraniku. Društvo koristi aktuarske modele kao podršku izračuna tehničkih rezervi. Određivanje prepostavki koje se koriste u izračunu tehničkih rezervi uključuje značajnu procjenu Rukovodstva i procjenu o neizvjesnim budućim ishodima. Različite ekonomske i neekonomske prepostavke, kao što su stope inflacije ili trendovi vezani za sudske sporove, se koriste za procjene ovih tehničkih rezervi.	<p>Posebno smo naše procedure usmjerili na modele koje smo smatrali materijalnim i kompleksnim i/ili zahtijevaju značajne procjene u vezi sa korištenim prepostavkama, naročito dugoročnog dijela za poslove neživotnih usluga. Za sprovođenje naših revizorskih procedura, koristili smo usluge ekperata - aktuara.</p>
Zbog značajnosti tehničkih rezervi, te njihove inherentne neizvjesnosti procjene, ovo područje smatramo ključnim revizijskim pitanjem	<p>Nadalje, izvršili smo revizijske procedure kako bi procijenili da li modeli obezbjeđuju ispravan i potpun izračun tehničkih rezervi, uključujući i preračun rezultata ovog modela na odabranom uzorku. Naše revizorske procedure takođe su uključile test konzistentnosti ulaznih podataka korištenih za izračun „Nastalih, a neprijavljenih šteta“ (IBNR), nezavisan obračun IBNR rezervi koristeći različite metode i prepostavke, kao i nezavisan preračun rezervi „Prijavljenih, ali neizmirenih šteta“ (RBNS) za anuitete.</p>

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta

Pored toga, izvršili smo procjenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtjevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Crne Gore u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahtjeva moglo uticati na prosuđivanja donijeta na osnovu ovih ostalih informacija.

Na osnovu sprovedenih procedura, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocijenimo, izvještavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izvještajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim iskazima;
- i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumijevanja Društva stečenih u reviziji, izvijestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. U tom smislu nemamo ništa da izvijestimo.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed prevare ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene.

Lica odgovorna za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cijelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja (nastavak)

Uvjерavanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu uslijed prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale uslijed greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Društva.
- Vršimo ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za poslijedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja (nastavak)

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije. Takođe, obezbeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i gdje je to primjenjivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Ovlašćeni revizor u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Đorđe Dimić.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica
28. april 2025. godine

Đorđe Dimić, Ovlašćeni revizor

Vladimir Kavarić, Ovlašćeno lice

Naziv društva za osiguranje: UNIQA neživotno osiguranje ad

Sjedište: Podgorica

Vrsta osiguranja: neživotno osiguranje

Šifra djelatnosti: 6512

BILANS USPJEHA
od 01.01. do 31.12.2024

grupa računa	1	2	Napomena	Tekuća godina	Prethodna
				3	4
		I POSLOVNI PRIHODI (1+2)		14.992.217,92	13.005.041,57
		1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja		14.329.665,98	12.564.946,34
750	1.1	Obračunate bruto premije osiguranja		19.832.385,50	17.160.183,69
752	1.2	Primljene premije saosiguranja		-	-
753	1.3	Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije		-	-
754	1.4	Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja		-	-
755	1.5	Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u		3.592.697,71	(3.079.700,28)
756	1.6	Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		2.054.946,29	(1.726.435,76)
757	1.7	Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)		-	-
758	1.8	Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)		144.924,48	210.898,69
	2.	Neto prihodi od ostalih usluga		662.551,94	440.095,23
760	2.1	Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja		178.820,00	139.000,59
764	2.2	Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		-	-
768	2.3	Revalorizacioni poslovni prihodi		-	-
769	2.4	Prihodi od drugih usluga		483.731,94	301.094,64
		II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)		7.332.884,09	6.123.376,56
		1. Rashodi naknada šteta		5.822.460,80	4.883.215,64
400	1.1	Obračunate bruto naknade šteta		6.742.100,73	4.961.140,24
	1.2	Troškovi vezani za isplatu šteta*		298.576,01	193.954,78
402	1.3	Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		(96.174,42)	(70.859,70)
403	1.4	Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija		-	-
404	1.5	Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		(722.724,98)	(784.017,06)
405	1.6	Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)		(2.473.911,95)	2.896.240,52
406	1.7	Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)		2.196.689,41	(2.431.299,25)
407	1.8	Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)		(68.383,13)	21.733,42
408	1.9	Umanjenje za udjele saosiguravala i reosiguravajući i retrocesionara u rezervisanju za		68.093,51	678,65
409	1.10	Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		(121.804,38)	95.644,04
	2.	Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja		-	-
410, 411	2.1	Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)		-	-
412, 413, 414	2.2	Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)		-	-
415	2.3	Promjena rezervisanja za izravnanje rizika (+/-)		-	-
416, 417	2.4.	Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)		-	-
418, 419	2.5	Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)		-	-
	3.	Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja		1.510.423,29	1.240.160,92
420	3.1	Troškovi za preventivu		230.022,20	195.441,90
421	3.2	Vatrogasni doprinos		21.879,86	17.243,96
422	3.3	Garantni fond		255.302,85	194.593,81
423	3.4	I troškovi nadzornog organa		169.885,81	139.794,61
424	3.5	Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja		111.701,07	186.877,81
425, 429	3.6	Drugi ostali neto troškovi osiguranja		730.827,47	547.834,48
460	3.7	Rezervacija za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom penzionisanja		-	-
463	3.8	Rezervacija za onerozne (štetne) ugovore		-	-
462, 469	3.9	Druge rezervacije		(9.195,97)	(41.625,65)
		III DOBITAK / GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		7.659.333,83	6.881.665,01
		IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7-8)*		7.562.165,81	5.563.996,94
	1.	Troškovi sticanja osiguranja		6.030.279,95	4.851.702,82
	2.	Promjene u razgranjenim troškovima sticanja osiguranja		(806.808,69)	(825.862,16)
	3.	Amortizacija		82.612,20	77.931,85
	4.	Troškovi rada		1.062.875,13	834.186,36
	4.1	Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih		647.126,40	534.777,41
	4.3	Porez i doprinosi na isplaćene zarade		259.447,50	201.805,61
	4.5	Drugi troškovi rada		156.301,23	97.603,34
	5.	Materijalni troškovi		34.755,48	40.120,21
	5.1	Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i usklajivanje		210,28	2.621,24
	5.2	Troškovi kancelarijskog materijala		3.905,01	5.205,28
	5.3	Troškovi energije		7.699,66	11.973,55
	5.4	Drugi troškovi materijala		22.940,53	20.320,14
	6.	Ostali troškovi usluga		2.135.818,36	1.418.045,51
	6.1	Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom		415.982,94	375.332,52
	6.2	Zakupnine		8.499,07	1.558,94
	6.3	Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		56.396,90	45.673,36
	6.4	Premije osiguranja		1.903,43	7.873,97
	6.5	Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		173.920,57	107.511,17

6.6 Troškovi drugih usluga		1.479.115,45	880.095,55
7. Drugi troškovi		12.371,10	15.961,39
706 8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		989.737,72	848.089,04
V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		97.168,02	1.317.668,07
VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)		665.548,07	367.783,12
1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		557.581,50	362.697,07
770 1.1 Prihodi od kamata		557.581,50	362.697,07
771 1.2 Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika		-	-
772 1.3 Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
774 1.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku		-	-
775 1.5 Pozitivne kursne razlike		-	-
773, 776 1.6 Drugi prihodi		-	-
2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		-	-
730 2.1 Rashodi od kamata		-	-
732 2.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
734 2.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		-	-
735 2.4 Negativne kursne razlike		-	-
731,736,737, 2.5 Drugi finansijski rashodi		-	-
740,741,742, 2.6 Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine		-	-
3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)		557.581,50	362.697,07
4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		190.134,54	152.169,78
770 4.1 Prihodi od kamata		180.146,04	143.035,42
772 4.2 Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
771,774 4.3 Drugi prihodi od ulaganja		-	-
773 4.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku		-	-
775 4.5 Drugi finansijski prihodi		-	-
780,781,782 4.6 Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine		-	-
783, 784, 785, 4.7 Drugi prihodi		9.988,50	9.134,36
5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		82.167,97	147.083,73
730 5.1 Rashodi od kamata		-	-
732 5.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
734 5.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		-	-
731, 733, 5.4 Drugi finansijski rashodi		16.993,87	20.946,74
740,741,742, 5.5 Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih nekretnina		-	-
745,746,747 5.6 Rashodi za druge nekretnine		-	-
748,749 5.7 Novčane kazne i odštete, drugi rashodi		65.174,10	126.136,99
6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (4-VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (V+VI)		107.966,57	5.086,05
VII POREZ NA DOBIT		762.716,09	1.685.451,19
820 1.1 Porez na dobit		94.738,47	209.707,60
823 1.2 Prihodi (rashodi) na ime odioženog poreza		94.738,47	209.707,60
IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		667.977,62	1.475.743,59
X RASPODIJELA NETO DOBITI		-	-
830,831,832, 1. Raspodjela neto dobiti		-	-
XI ZARADA PO AKCIJI		-	-

U Podgorici, 31.03.2025

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:
Ivana Komnenić

Ivana Komnenić

Izvršni direktor: Vladimir Marković

Vladimir Marković

Naziv društva za osiguranje: UNIQA neživotno osiguranje ad
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: neživotno osiguranje
 Šifra djelatnosti: 6512

BILANS STANJA
 od 01.01. do 31.12.2024

AKTIVA

grupa računa	POZICIJA	Napomena	Tekuća godina	Prethodna
			3	
1	2			
	A. Nematerijalna imovina { A.1+A.2+A.3+A.4}		17.938,92	24.461,96
000	A.1.Gudvil		0,00	
002,003,004	A.2.Dugoročna nematerijalna imovina		294.391,53	294.391,53
005,006	A.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna		0,00	
008,009	A.4.Umanjenje i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja (+/-)		-276.452,61	-269.929,57
010	B.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		631.948,44	671.132,72
011, 012	B.1.Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		415.163,54	532.995,41
	B.2.Oprema i sitni inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		773.998,47	639.459,17
013	B.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno		0,00	
014,015, 016	B.4.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u		16.244,77	16.244,77
019	B.5.Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje		-573.458,34	-517.566,63
	C.Dugoročna finansijska ulaganja (C1+C2)		14.252.959,63	14.531.404,50
	C1.Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		14.252.959,63	14.531.404,50
020,030,040,050,0	C1.1.Hartije od vrijednosti		14.202.959,63	14.481.404,50
021,031,041,051,0	C1.2.Obveznice,odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti		0,00	
022,032,042,052,0	C1.3.Akcije		0,00	
023,033,043,053,0	C1.4.Ulaganja u investicione fondove		0,00	
024,024,044,054,0	C1.5.Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja		0,00	
025,035,045,055,0	C1.6.Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni		0,00	
026	C1.7.Udjeli i učešća u društvima		50.000,00	50.000,00
027	C1.8.Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja		0,00	
028,036,046,056,0	C1.9 Izvedeni finansijski instrumenti		0,00	
029,037,047,057,0	C1.10.Druga dugoročna finansijska ulaganja		0,00	
038,048,058,068,0	C1.11.Stalna imovina koja se drži za prodaju		0,00	
	C2.Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana		0,00	
080,081,083,084,0	C2.1.Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava,		0,00	
082	C2.2.Depoziti kod grupe banaka,kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka		0,00	
086,087	C2.3.Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		0,00	
	D.Kratkoročna finansijska ulaganja (D.1+D.2+D.3)		5.067.763,89	3.771.828,05
180,182,184	D.1.Hartije od vrijednosti		3.202.816,15	2.046.591,91
181,183,185	D.2.Kratkoročni depoziti kod banaka		1.840.000,00	1.640.000,00
186	D.3 Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja		24.947,74	85.236,14
	E.Kratkoročna sredstva (E.1+E.2+E.3)		3.299.852,95	2.356.889,47
11	E.1 Gotovinska sredstva		161.094,66	172.442,83
	E.2.Kratkoročna potraživanja		3.138.758,29	2.184.446,64
12	E.2.1.Kratkoročna potraživanja iz ne posrednih poslova osiguranja		2.068.981,58	1.875.821,06
13	E.2.2.Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja		0,00	0,00
14	E.2.3.Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		0,00	0,00
15	E.2.4.Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		0,00	0,00
16	E.2.5.Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		383.844,53	86.644,46
17	E.2.6.Druga kratkoročna potraživanja		685.932,18	221.981,12
310,311,319,320,3	E.3.Zalihe materijala i sitnog inventara		0,00	
9702, 9712, 9722,	F.Udio reosiguravača u tehničkim rezervama		2.436.957,23	4.556.815,67
	G.Aktivna vremenska razgraničenja		4.689.541,96	3.145.137,66
192	G.1.Odloženi troškovi sticanja osiguranja		3.542.407,02	2.735.598,33
190, 193, 194,	G.2.Ostala aktivna vremenska razgraničenja		1.147.134,94	409.539,33
	H.Odložena poreska sredstva		5.119,12	5.119,12
	UKUPNO AKTIVA		30.402.082,14	29.062.789,15

PASIVA				
grupa računa	POZICIJA		Napomena	0,00
1	2	3		0,00
	A. Osnovni kapital (A.1+A.2)			0,00
900	A.1 Akcijski kapital-obične akcije		8.695.000,00	8.695.000,00
901	A.2 Akcijski kapital- povlašćene akcije		8.695.000,00	8.695.000,00
	B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)		0,00	0,00
910	B.1 Kapitalne rezerve		9.906,05	-658.071,57
911	B.2 Rezerve iz dobiti			0,00
	B.2.1 Zakonske rezerve			0,00
	B.2.2 Rezerve ze sopstvene akcije			0,00
	B.2.3 Statutarne rezerve			0,00
	B.2.4 Ostale rezerve iz dobitka			0,00
919	B.3 Sopstvene akcije			0,00
940-949	B.4 Revalorizacione rezerve			0,00
	B.5 Prenesena i nerasporedjena dobit/gubitak (+/-)		9.906,05	-658.071,57
920-925	B.5.1 Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina (+/-)		-658.071,57	-2.133.815,16
921-926	B.5.2 Nerasporedjena dobit/ gubitak tekuće poslovne godine (+/-)		667.977,62	1.475.743,59
	C.Rezervisanja (C.1+C.2+C.3)		17.303.319,58	17.922.400,70
	C.1 Bruto tehničke rezerve		17.280.312,50	17.898.661,64
980	C.1.1 Bruto prenosne premije		12.160.589,88	10.105.643,59
982	C.1.2 Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		1.962.244,88	4.436.156,83
983	C.1.3 Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete		2.885.653,08	2.954.036,21
984	C.1.4 Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta		181.367,20	303.171,58
985	C.1.5 Bruto rezervisanja za izravnjanje rizika			0,00
981,	C.1.6 Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja		90.457,46	99.653,43
	C.2. Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja			0,00
970	C.2.1 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja			0,00
971	C.2.2 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja			0,00
972,973	C.2.3 Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati			0,00
974	C.2.4 Bruto rezervisanja za učešće u dobiti			0,00
	C.3 Ostala rezervisanja		23.007,08	23.739,06
960	C.3.1 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine		23.007,08	23.739,06
961,962,963,967	C.3.2 Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja			0,00
	D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)		1.268.294,81	910.123,74
22	D.1 Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja		173.604,53	152.972,21
23	D.2 Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja		131.096,94	109.725,52
24	D.3 Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta			0,00
25	D.4 Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja		429.263,20	426.435,39
26	D.5 Kratkoročne obaveze iz finansiranja			0,00
21	D.6 Kratkoročne obaveze prema zaposlenima		67.107,66	145,81
27, 28	D.7 Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti		467.222,48	220.844,81
	E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+E.2+E.3+E.4)		275.033,34	401.566,98
950,951	E.1 Obaveze prema bankama			0,00
954	E.2 Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti			0,00
952,953,955,956	E.3 Druge finansijske obaveze		275.033,34	401.566,98
957	E.4 Obaveze za odloženi porez			0,00
969	F. Pasivna vremenska razgraničenja		2.850.528,36	1.791.769,30
	UKUPNO PASIVA		30.402.082,14	29.062.789,15

U Podgorici, 31.03.2025

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:
Ivana Komnenić

Izvršni direktor: Vladimir Marković

IZVJEŠTAJ O PROMIENAMA NA KAPITALU

od 01.01. do 31.12.2024

Pozicija	Uplaćeni kapital-redovne akcije	Uplaćeni kapital-povlažene akcije	Revalorizacijska rezerva - zemljište i građevinski objekti	Revalorizacijska rezerva-finansijska ulaganja	Ostale revalorizacijske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarnе rezerve	Ostale rezerve (sopstvene akcije)	Neraspoređen a dobit ili preneseni gubitak	Ukupno (Kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	8.695.000,00		0,00	0,00				0,00		-2.133.815,11
Ispravka greški prethodnog perioda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Promjena računovodstvenih politika	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)	8.695.000,00		0,00	0,00				0,00		6.561.184,84
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostali dobiti/gubici priznati direktno i kapitalu i rezervama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dobitak/gubitak prethodnog perioda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.475.743,59
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dividende	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prenos dobiti u rezerve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	8.695.000,00		0,00	0,00				0,00		-658.071,52
Stanje na dan 1. januar tekute godine	8.695.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.036.928,43
Ispravka greški prethodnog razdoblja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Promjena računovodstvenih politika	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)	8.695.000,00		0,00	0,00				0,00		6.561.184,84
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Realizovani dobiti/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostali dobiti/gubici priznati direktno i kapitalu i rezervama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dobitak/gubitak tekuteg perioda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	667.977,62
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dividende	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prenos dobiti u rezerve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanje na dan 31. decembar tekute godine	8.695.000,00		0,00	0,00				0,00		8.704.906,05

U Podgorici, 31.03.2025.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:
 Ivana Komnenić

Ivana Komnenić

Izvršni direktor: Vladimir Marković
 Vladimir Marković

Naziv društva za osiguranje: UNIQA neživotno osiguranje ad
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: neživotno osiguranje
 Šifra djelatnosti: 6512

BILANS NOVČANIH TOKOVA

od 01.01. do 31.12.2024

	POZICIJA	Napomena	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	1	2	3	4
A	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
1	Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		21.592.189,01	18.318.754,35
	Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		21.334.561,18	18.164.031,01
	Prilivi od učešća u naknadi štete (saosiguranje i reosiguranje)		0,00	0,00
	Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda		257.627,83	154.723,34
	Prilivi po osnovu vanrednih prihoda			
2	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		21.141.317,58	16.539.037,96
	Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		6.988.994,64	4.976.771,90
	Odlivi po osnovu premija (saosiguranja, reosiguranja, kao i provizija po osnovu reosiguranja i saosiguranja)		1.264.777,77	1.635.831,72
	Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		2.518.638,35	2.186.148,12
	Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina		1.857.077,32	1.843.196,83
	Odlivi po osnovu zakupnina		128.942,25	194.032,44
	Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)		1.299.737,95	1.268.800,88
	Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		7.083.149,30	4.434.256,07
	Odlivi po osnovu vanrednih prihoda rashoda			
3	Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti		450.871,42	1.779.716,39
B	Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
1	Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		4.330.167,89	3.154.456,28
	Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti		0,00	
	Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti		2.628.136,59	491.230,06
	Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		0,00	1.470,70
	Prilivi od zakupnina		0,00	
	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		1.702.031,30	2.661.765,52
2	Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		4.792.387,48	5.224.680,58
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Crne Gore		2.769.647,48	2.810.355,58
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Centralnih banaka i Vladu stranih zemalja			
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu ulaganja u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti			
	Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori		1.900.000,00	2.370.000,00
	Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava		122.740,00	44.325,00
	Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja			
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja		-462.219,59	-2.070.214,30
C	Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja			
1	Prilivi iz aktivnosti finansiranja			
	Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala			
	Priliv po osnovu dugoročnih kredita			
	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita			
	Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja			
2	Odliv iz aktivnosti finansiranja			
	Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija			
	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita			
	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita			
	Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja			
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja		0,00	0,00
D	Neto promjena gotovine		-11.348,17	-290.497,91
	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		161.094,66	172.442,83
	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		172.442,83	462.940,74

U Podgorici, 31.03.2025

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: Ivana Komnenić

Ivana Komnenić

Izvršni direktor: Vladimir Marković

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "UNIQA neživotno osiguranje", Podgorica (u daljem tekstu "Društvo") osnovali su "UNIQA International Beteiligungs" Vienna i "UNIQA Versicherungs-Holding" GmbH Vienna zaključenjem ugovora o osnivanju akcionarskog društva za osiguranje dana 31. decembra 2007. godine.

Vlada Republike Crne Gore, Agencija za nadzor osiguranja, Rješenjem br. 09-5/08 od 24. aprila 2008. godine, izdala je Društvu dozvolu za rad. Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 28. maja 2008. godine pod regalarskim brojem 4-0008733/001 kada je i zvanično počelo sa radom.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju sve vrste neživotnog osiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju ("Sl. list RCG", br. 78/06, 19/07, Sl. List CG", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 6/13, 55/16 i 146/21) i 146/21).

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona 98/4.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni dijelovi, funkcioniše 12 poslovnica na teritoriji Crne Gore i to u: Podgorici, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Baru, Budvi i Ulcinju.

Na dan 31.12.2024. godine, Društvo je imalo 108 zaposlenih (2023: 107).

Vlasnik 100% kapitala Društva (86.950 akcija) je UNIQA Österreich Versicherungen AG.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnova za sastavljanje

Društvo ima obavezu da vodi svoje evidencije i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Sl. list RCG", br. 052/16 145/21 i 152/22), Zakonom o osiguranju ("Sl. list RCG" br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 055/16 i 145/21), Pravilnikom o kontnom okviru društva za osiguranje ("Sl. list RCG" br. 63/10 i 78/15) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja, kao i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Crnoj Gori.

Zakon o računovodstvu Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 052/16 145/21 i 152/22), zahtijeva da Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS") i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja ("MSFI") objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovoda (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Stoga su u primjeni samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore. Posljednji MSFI i MRS koji su zvanično prevedeni su iz 2009. godine (sa izuzetkom MSFI 7), kao i MSFI 10, 11, 12, 13 i 16 koji se primjenjuju od 2013. godine.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u propisanoj formi obrazaca finansijskih iskaza ("Sl.list CG", br. 5/11).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (NASTAVAK)

2.1. Osnova za sastavljanje (Nastavak)

Imajući u vidu razlike između navedenih regulativa koje regulišu izvještavanje Društava za osiguranje, ovi finansijski izvještaji odstupaju od MSFI u sljedećem:

- 1) Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim dijelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“. Pored toga, navedeni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa MSFI 4 - Ugovori o osiguranju.
- 2) Obračun tehničkih rezervi se vrši u skladu sa internim Pravilnicima i Procedurama Društva donijetim u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete propisanim od strane Agencije za nadzor osiguranja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koji odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu da imaju na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu smatrati finansijskim izvještajima sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Društvo je u sastavljanju svojih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore. Usvojene računovodstvene politike korišćene za pripremu finansijskih izvještaja za 31.12.2024. godinu konzistentne su sa računovodstvenim politikama primjenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore zahtijeva primjenu izvjesnih ključnih računovodstvenih procjena. Ono, takođe, zahtijeva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtijevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procjene imaju materijalni značaj za finansijske izvještaje objelodanjeni su u napomeni 2.2.

Društvo je u sastavljanju priloženih finansijskih izvještaja primjenilo računovodstvene politike objelodanjene u daljem tekstu.

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja

MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima

MSFI 15 donosi model od 5 koraka za priznavanje prihoda koji nastaju kao rezultat ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), bez obzira na vrstu transakcije prihoda ili djelatnosti. Međutim, standard nije primjenljiv na ugovore o osiguranju koji su u djelokrugu MSFI 4, zbog čega rukovodstvo smatra da primjena standarda nema materijalno značajnog uticaja na Društvo.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (NASTAVAK)

2.2. Pravila procjenjivanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni na osnovu procjenjivanja istorijske vrijednosti osim finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju koji se procjenjuju po fer vrijednosti. Ostala finansijska imovina i obaveze iskazani su po amortizovanoj vrijednosti, umanjenoj za odgovarajuće ispravke vrijednosti.

2.3. Korišćenje procjena i ključnih pretpostavki

Priprema finansijskih izvještaja u skladu s Zakonom o računovodstvu i reviziji zahtijeva od rukovodstva donošenje procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu politika i iskazane iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim činjenicama za koje se smatra da su razumni u datim uslovima i uz raspoložive informacije na datum izrade finansijskih izvještaja, a koje čine osnovu za procjenjivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza koja nije lako utvrđiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i u budućim razdobljima, ako izmjena utiče i na njih.

Najznačajnije procjene vezane uz finansijske izvještaje Društva odnose se na formiranje rezervi. Društvo ima relativno konzervativan pristup formirajući rezervi i primjenjuje propise Agencije za nadzor osiguranja. Rukovodstvo vjeruje da je postojeći nivo rezervi adekvatan.

Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u napomeni 6.2.

2.4. Uporedni podaci

Društvo je prikazalo uporedne podatke za bilans uspjeha za period od 01. januara do 31. decembra 2024. godine, bilans stanja, izvještaj o promjenama na kapitalu, i bilans novčanih tokova za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine.

2.5. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji prepostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja Društva, primjenjivane su računovodstvene politike koje su konzistentne sa računovodstvenim politikama primjenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

3.1. Preračunavanje stranih valuta

(a) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije prema kursnoj listi Centralne banke Crne Gore. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

(b) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izvještaje Društva se odmjeravaju korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Društvo posluje (funkcionalna valuta). Ovi finansijski izvještaji su prikazani u eurima ("EUR") koji predstavljaju funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja finansijskih izvještaja Društva (izvještajna valuta).

3.2. Klasifikacija ugovora

Ugovori kojima Društvo preuzima značajan rizik osiguranja od druge strane (ugovarač osiguranja) prihvatajući da nadoknadi štetu ugovaraču polise ili drugom korisniku osiguranja ako nastupi određeni neizvjesni budući događaj (osigurani događaj) koji negativno utiče na ugoprvarača polise ili drugog korisnika osiguranja klasificuju se kao ugovori o osiguranju.

Takvi ugovori mogu sadržati i finansijski rizik. U vidu opštih uslova, Društvo kao značajan osiguravajući rizik smatra mogućnost plaćanja naknada prilikom nastanka osiguranog događaja koje bi iznosile barem 5 puta više od obaveza za naknade u slučaju da se osigurani događaj nije dogodio.

Rizik osiguranja razlikuje se od finansijskog rizika. Finansijski rizik je rizik moguće buduće promjene jedne ili više varijabli: kamatnih stopa, cijena hartija od vrijednosti, cijena roba, kursa stranih valuta, indeksa cijena ili stopa, kreditnog rejtinga ili kreditnih indeksa ili drugih varijabli, uz uslov da u slučaju nefinansijske varijable ta varijabla nije specifična za jednu ugovornu stranu. Ugovori o osiguranju takođe mogu donekle prenositi finansijski rizik.

Ugovori u kojima prenos rizika osiguranja s ugoprvarača polise na društvo nije značajan, klasifikovani su kao ugovori o ulaganju. Na datum bilansa stanja Društvo nije imalo ugovora o ulaganju.

3.3. Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja

Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja neživotnog osiguranja predstavljaju iznose fakturisane premije, nakon umanjenja za porez, koju osiguranik plaća osiguravaču na osnovu ugovora o osiguranju, odnosno saosiguranju, umanjene za iznos premije koji pripada narednom obračunskom periodu (prenosna premija). Visina premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvojio je Odbor direktora Društva.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

3.3. Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja(nastavak)

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i doprinos za preventivu. Režijski dodatak koristi se za pokriće troškova za sprovođenje osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje organ određen statutom Društva, po prethodno pribavljenom mišljenju aktuara.

Bonusi i popusti se odobravaju u skladu sa uslovima i u procentima propisanim internim aktima. Društvo odobrava popuste u skladu sa Tarifom a na osnovu procijenjenog rizika, dodatnog sistema zaštite, ugovorenog trajanja osiguranja, broja osiguranih rizika, u zavisnosti od načina i dinamike plaćanja premije i sl.

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja i aktivnog saosiguranja, koja je umanjena za udio reosiguranja i korigovana za promjenu bruto prenosne premije i promjenu učešća reosiguravača u prenosnoj premiji.

Prenosna premije se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturisanih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom pro rata temporis.

3.4. Neto prihodi od ostalih usluga

Ostali poslovni prihodi predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali i ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. U okviru neto prihoda od ostalih usluga iskazuju se prihodi od naplaćenih ispravljenih ili otpisanih potraživanja, prihodi od prodaje zelene karte i drugo.

3.5. Rashodi naknada šteta

Rashodi naknada šteta predstavljaju rashode za isplatu šteta koji se utvrđuju na osnovu ugovora, akata poslovne politike, odnosno opštih akata Društva. Ovi rashodi uključuju i rashode procjene šteta i druge rashode definisane aktima Društva.

Neto rashodi naknada šteta obračunati su iz bruto naknada šteta, koji su uvećani za troškove vezane za isplatu šteta, umanjeni za regresna potraživanja i dio reosiguranja, i korigovana za promjenu bruto rezervisanja za štete i učešće reosiguranja u tim rezervacijama. Troškovi vezani za isplatu šteta sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti iznosa odštetnih zahtjeva za slučajevе šteta sa sudskim troškovima i troškovima vještaka, a sadrže i troškove naplate regresa, kao i dio operativnih troškova koji su nastali u službi šteta.

3.6. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju troškove doprinosa Garantnom fondu, troškove preventivnih aktivnosti, troškove nadzornog organa, troškove vatrogasnog doprinosa, troškove ispravke vrijednosti premije osiguranja, ostala rezervisanja i ostale neto troškove osiguranja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

3.7. Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju rashode koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju: troškove sticanja osiguranja i sve druge operativne troškove koji su neophodni za obavljanje djelatnosti osiguranja. Ove poslovne rashode čine rashodi za obavljanje djelatnosti osiguranja kao što su provizije zastupnicima/posrednicima za prodane premije osiguranja, materijalni troškovi, zakupnine, amortizacija, bruto zarade, reklama, reprezentacija i drugo.

Troškove pribave čine: troškovi koji se mogu direktno pripisati pribavi i troškovi koji se ne mogu direktno pripisati pribavi i koji se po ključu raspoređuju na troškove pribave.

U skladu sa članom 102 Zakona o osiguranju, troškovi sticanja (pribavljanja) osiguranja mogu se razgraničiti u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije.

Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja umanjuju se za prihode od provizija reosiguravača.

3.8. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode po osnovu kamate na finansijska sredstva, depozite i obveznice i druge prihode.

Finansijski rashodi obuhvataju kamate po osnovu zajma i naknade za kupovinu obveznica i druge rashode.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata i drugi troškovi pozajmljivanja knjiže se u korist i na teret obračunskog perioda na koji se odnose.

3.9. Porezi

Porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa članom 28 Zakona o porezu na dobit pravnih lica
Stopne poreza na dobit pravnih lica su progresivne.

Stopne poreza na iznos oporezive dobiti iznose:

- 1.do 100.000,00 € 9%;
- 2.od 100.000,01 € do 1.500.000,00 €: 9.000,00 € + 12% na iznos preko 100.000,01 €
- 3.preko 1.500.000,01 €: 177.000,00 € + 15% na iznos preko 1.500.000,01 €.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

3.9. Porezi (Nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez se ukalkuliše u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Priznavanje odloženog poreskog sredstva je moguće samo do granice do koje se očekuje da će njihov knjigovodstveni iznos biti nadoknađen u obliku ekonomskih koristi koje pritiču u osiguravajuće društvo u narednim periodima tj. da će iz korišćenja te imovine biti moguće ostvariti oporezive ekonomске koristi (oporeziva dobit). Imovina koja podliježe oporezivanju se smanjuje u momentima kada nije izvjesno da će oporezive ekonomске koristi od imovine biti realizovane.

Odloženi porezi su obračunati primjenom stope od 15%.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju druge poreze, kao i naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.10. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne ispravnosti.

Nematerijalna imovina se vrednuje po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i kumulativne gubitke zbog obezvređenja.

Amortizacija nematerijalne imovine se obračunava na nabavnu vrijednost sredstva na početku godine, kao i na sredstva stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda. Primijenjene stope su sljedeće:

	Korisni vijek trajanja	%
Nematerijalna ulaganja	5	20%

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

3.11. Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema obuhvataju ona sredstva koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja i čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi su troškovi zamjene djelova (ugradnja novih rezervnih djelova), remonta i generalnih popravki i priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme, zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme i nematerijalnih ulaganja, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio finansijskog rezultata – drugi prihodi ili drugi rashodi.

Amortizacija nekretnina i opreme se obračunava na nabavnu vrijednost na početku godine kao i na nematerijalna ulaganja i opremu stavljenu u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda. Primjenjene stope su sljedeće:

	Korisni vijek trajanja	%
Automobili	6	16,67%
Ostala oprema	4 – 11	9,09 – 25%
Kancelarijski namještaj	8 – 10	10 – 12,50%
Kompijuterska oprema	4 – 9	11,11 – 25%

Upotrebni vijek trajanja nekretnina i opreme preispituje se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procjenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za tekući i budući period se koriguje.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica metod obračuna amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od metoda obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija opreme za poreske svrhe obračunava se primjenom degresivnog metoda.

3.12. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva, od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

Klasifikacija i priznavanje

Društvo klasificuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije:

- krediti i potraživanja,
- finansijska sredstva koja se drže do dospijeća.

Klasifikacija zavisi od namjere s kojom su finansijska sredstva i obaveze stečeni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza prilikom početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovo je procjenjuje na svaki datum bilansa stanja.

Finansijska sredstva i obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje nisu prikazane po fer vrijednosti u bilansu uspjeha, transakcijske troškove, koji se direktno povezuju sa sticanjem ili izdavanjem finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Krediti (pozajmice) i potraživanja

Krediti i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrđivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. U bilansu stanja Društva krediti i potraživanja obuhvataju dugoročne finansijske plasmane, kratkoročna potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane i gotovinu i gotovinske ekvivalente.

Depoziti kod banaka klasifikovani su kao krediti i potraživanja i vrednuju se po amortizacionoj vrijednosti umanjenoj za gubitke po osnovu obezvrijjeđenja.

Potraživanja za premiju čine potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nisu naplaćena na dan bilansiranja kao i druga potraživanja od kupaca.

Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno, ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća

Ulaganja koja se drže do dospijeća su nederivatna finansijska sredstva koja imaju fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijeće, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijeća.

Svaka prodaja ili reklasifikacija značajnijeg iznosa unutar ulaganja koja se drže do dospijeća, uzrokovala bi reklasifikaciju ukupnog portfelja ulaganja koja se drže do dospijeća u sredstva raspoloživa za prodaju te onemogućila Društvu klasifikaciju vrijednosnih papira u kategoriju ulaganja koja se drže do dospijeća u tekućoj i naredne dvije finansijske godine.

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća inicijalno su evidentirana po nabavnoj vrijednosti, a na dan bilansa su iskazana po amortizovanoj vrijednosti, odnosno sadašnjoj vrijednosti budućih tokova gotovine utvrđenih primjenom efektivne kamatne stope sadržane u instrumentu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (opšte)

Društvo svakodnevno procjenjuje postojanje bilo kog nepristrasnog dokaza o mogućem umanjenju vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, i u slučaju postojanja procjenjuje u kolikoj mjeri treba umanjiti vrijednost finansijske imovine.

Gubici zbog umanjenja vrijednosti priznaju se, a sredstva revalorizuju, ako postoje stvarni objektivni dokazi o umanjenju zbog događaja, jednog ili više njih, koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ("štetni događaj"), a taj događaj ili više njih utiču na procijenjene buduće novčane tokove pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

Stvarni nepristrasni dokazi o umanjenju vrijednosti finansijske imovine koji se uvažavaju su:

- finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- kršenje ugovora, u smislu neispunjavanja ili odlaganja ispunjenja obaveze plaćanja kamata ili glavnice;
- ako postane vjerovatno da će dužnik otici u stečaj, odnosno da će se drugačije finansijski reorganizovati;
- nestanak aktivnog tržišta za takvu finansijsku imovinu zbog finansijskih teškoća.

Nestanak aktivnog tržišta, zbog toga što se sa finansijskim instrumentima predužeća više ne trguje javno, nije dokaz umanjenja vrijednosti.

Gubitak se priznaje i kada postoje poznati podaci koji označavaju mjerljivo snižavanje budućih novčanih tokova od grupe finansijske imovine, premda sniženja nije moguće pripisati pojedinoj imovini u grupi.

Način procjenjivanja, vrednovanje i umanjenja vrijednosti svake pojedine kategorije finansijske imovine vrši se u skladu sa Odlukom o načinu procjenjivanja aktive društva za osiguranje („Sl. List CG br. 77/10, 24/11, 06/13 i 54/21) i Pravilnikom o načinu procjenjivanja aktive Društva.

Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i ostalih potraživanja

Procjenjivanje naplativosti potraživanja utvrđuje se provjerom boniteta i finansijske likvidnosti dužnika, dinamike dosadašnjeg izvršenja obaveze, provjerom kvaliteta poslovne saradnje i provjerom kvaliteta sredstava obezbjeđenja plaćanja.

Procjenjivanje se vrši pojedinačno i za sva potraživanja za koja se procijeni da se ne mogu naplatiti, iskazuje se kao rashod perioda i za isti iznos umanjuje se bilansna aktiva.

Za potraživanja po osnovu premije osiguranja starija od 90 dana, Društvo vrši indirektni otpis, tj. ispravku vrijednosti i to:

- za potraživanja od dužnika sa kašnjenjem od 91 do 180 dana u iznosu od 25% potraživanja
- za potraživanja od dužnika sa kašnjenjem od 181 do 270 dana u iznosu od 50% potraživanja
- za potraživanja od dužnika sa kašnjenjem od preko 270 dana u iznosu od 100% potraživanja

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i ostalih potraživanja (nastavak)

Za sva ostala potraživanja, pojedinačna ispravka vrijednosti potraživanja zasniva se na procjeni poslovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih priliva, pri čemu se procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto prodajna vrijednost instrumenata osiguranja, uzimajući u obzir ročnost dospijeća.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo prestaje da priznaje finansijska sredstva (u cijelosti ili djelimično) kad isteknu prava na prilive gotovinskih tokova od finansijskih sredstava ili kad izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tim finansijskim sredstvima. Navedeno se događa kada Društvo prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni objekat ili kada su prava ostvarena, predata ili istekla.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se gotovina u blagajni Društva i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Društvo će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

Lizing MSFI 16

Zakupi se od 01. januara 2021. godine prikazuju u finansijskim izveštajima u skladu sa standardom MSFI 16 – Zakupi.

Društvo procjenjuje da li neki sporazum predstavlja ugovor o zakupu ili sadrži elemente zakupa na početku ugovora. Društvo priznaje imovinu sa pravom korišćenja i odgovarajuću obavezu za zakup za svaki aranžman u kojim se javlja kao zakupac, osim za kratkoročne zakupe (definisani kao zakupi sa rokom od 12 mjeseci ili manje) i zakupima kod kojih je imovina sa pravom zakupa mala.

Za ove zakupe, Društvo evidentira plaćanja zakupa kao trošak perioda na linearnoj osnovi tokom trajanja perioda zakupa, osim ako druga sistemska osnova ne daje reprezentativniji vremenski obrazac u kojem se troše ekonomski koristi.

Obaveza za zakup se inicijalno mjeri po sadašnjoj vrijednosti zakupnina koje nijesu plaćene na dan početka, diskontovane korišćenjem stope podrazumijevane u ugovoru o zakupu. Ukoliko se ova stopa ne može lako utvrditi, zakupac koristi svoju inkrementalnu stopu zaduživanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

Lizing MSFI 16 (nastavak)

Imovina sa pravom korišćenja uključuje inicijalno odmjeravanje odnosne obaveze za zakup, plaćanja zakupnina prije početka zakupa ili plaćanja na dan zakupa, umanjena za bilo kakve podsticaje za zakup i bilo kakve direktnе troškove. Naknadno se imovina sa pravom korišćenja odmjerava po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i obezvrjeđenje.

Društvo će primjeniti pojednostavljeni pristup tranzicije i neće korigovati uporedne podatke za godinu prije usvajanja. Pravo korišćenja imovine na dan tranzicije će biti vrjednovano kao da su nova pravila oduvijek bila u primjeni.

3.13. Kapital

Kapital društva za osiguranje čine akcijski kapital, rezerve, prenesena dobit iz prethodnih godina i akumulirani gubitak.

Saglasno odredbama člana 21. Zakona o osiguranju, akcijski kapitala Društva za osiguranje mora iznositi najmanje EUR 3.000.000. Na dan sačinjanja finansijskih izjave Društvo ima usklađen iznos akcijskog kapitala u skladu sa članom 21. Zakona o osiguranju.

3.14. Garantni kapital

Garantni kapital Društva čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju. Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 marginе solventnosti. Društvo je dužno da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

3.15. Bruto tehničke rezerve

Prenosna premija

Prenosna premija predstavlja dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom obračunskom periodu. Prenosna premija se obrazuje izdvajanjem iz ukupne premije osiguranja na kraju tekućeg obračunskog perioda, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmerno vremenu trajanja osiguranja.

Prenosna premija se obračunava po principu bruto premije – osnovicu za obračun čini obračunata (fakturisana) bruto premija. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom „pro-rata-temporis“, čime se obezbjeđuje da u periodu za koji se utvrđuje rezultat poslovanja, bude prihodovana samo ona obračunata i fakturisana premija koja se odnosi na taj period.

Prenosnu premiju utvrđuje ovlašćeni aktuar.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

3.15. Bruto tehničke rezerve (Nastavak)

Rezervisane štete

Rezervisane štete predstavljaju iznose za nastale prijavljene neriješene štete i nastale neprijavljenе štete. Iznos rezervacije se utvrđuje prema aktima poslovne politike Društva za prijavljene neriješene štete i neprijavljenе štete, nastale do 31. decembra tekuće godine.

U skladu sa aktima poslovne politike, utvrđivanje visine rezervacije za nastale prijavljene neriješene štete prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja vrši se pojedinačnim popisom i utvrđivanjem visine svake neriješene štete. Prilikom utvrđivanja iznosa rezervacije polazi se od principa da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveza po odstetnom zahtjevu u vrijeme kada se očekuje likvidacija i isplata štete. Za nastale prijavljene a neriješene štete u redovnom postupku za koje je utvrđen pravni osnov ali nisu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se mogao pouzdano obračunati iznos rezervacije, visina rezervacije se utvrđuje, za svaku štetu posebno, najmanje u visini prosječnog iznosa riješenih šteta u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada.

Obračun rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta se u svim vrstama osiguranja vrši po metodi lančane ljestvice i metodi očekivane kvote šteta, u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete. Za iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta u dатој vrsti osiguranja, usvaja se najveći iznos dobijen po svim metodama koje se u dатој vrsti osiguranja primjenjuju u obračunu.

Za obračun ukupno rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta, koriguju se koeficijentom rezervacije troškova u vezi s rješavanjem i isplatom šteta.

3.16. Primanja zaposlenih

Obaveze za penzije

Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja državi Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. Svi zaposleni Društva dio su penzionog plana države Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni po penzionim planu države Crne Gore se vode kao trošak u periodu kada nastanu. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni plan niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ostala primanja zaposlenih

Pomoć zaposlenima po odluci Izvršnog direktora.

Otpremnine

Saglasno Opštem kolektivnom ugovoru zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa. Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada zaposlenom nije obezbijeđeno ni jedno od prava predviđenih Programom ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba, koje donosi nadležni organ Društva. Zaposlenom koji je ostvario pravo na otpremninu, u smislu člana 169 Zakona o radu (zbog prestanka potrebe), prestaje radni odnos, odnosno otkazuje se ugovor o radu, danom kada je isplata izvršena.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA

Društvo radi procjene i prepostavke o budućnosti. Takve računovodstvene procjene, po definiciji, će rijetko odgovarati stvarnim rezultatima. Procjene koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Računovodstvene procjene i procjenjivanja se kontinuirano preispituju, a zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja o budućim događajima za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Gubici od umanjenja vrijednosti finansijske imovine

Društvo se rukovodi smjernicama Odluke Agencije za nadzor osiguranja o načinu procjenjivanja aktive društava za osiguranje da odredi koja je vrijednost finansijskih sredstava koja se drže do dospjeća i potraživanja za premiju. Ovo određivanje zahtjeva značajno procjenjivanje. Prilikom procjenjivanja Društvo, među ostalim faktorima, procjenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrijednost ulaganja manja od troška i finansijsko stanje primaoca ulaganja i izglede za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promjene u tehnologiji, i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortizovanom trošku procjenjuje se na način opisan u napomeni 3.12. Rezervisanje za umanjenje vrijednosti potraživanja temelji se na ročnosti potraživanja i najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova.

Bruto vrijednost potraživanja i stopa ispravke vrijednosti na kraju godine iznose:

U EUR	31.12.2024	31.12.2023
Bruto izloženost	3.424.546	2.515.608
Ispravka vrijednosti potraživanja	(285.788)	(331.161)
% ispravke vrijednosti	8,35%	13,16%

Povećanje/smanjenje stope ispravke vrijednosti za 1 procentni poen i primjena iste na gore navedeni bruto iznos potraživanja dovela bi do povećanja gubitka od ispravke vrijednosti u iznosu od EUR 34.245 (31. decembra 2023: EUR 25.156), odnosno do ukidanja gubitka od ispravke vrijednosti u iznosu od EUR 34.245 (31 decembra 2023: EUR 25.156).

Procjena rezervisanja za nastale prijavljene štete kao i rezervisanja za nastale neprijavljenе štete

Rezervisane štete obračunavaju se u visini procijenjenih obaveza koje je Društvo dužno isplatiti po osnovu onih ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije kraja obračunskog perioda, uključujući sve troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta.

Društvo rezervisane štete obračunava na osnovu obaveza iz ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju, normativa za pružanje usluga u postupku utvrđivanja štete, vrijednosti materijala i usluga, nalaza i mišljenja vještaka, procjenitelja, aktuara i drugih stručnjaka, kao i na osnovu podataka o troškovima vezanim za rješavanje i isplatu šteta.

Rezervisane štete moraju pored procijenjenih obaveza za nastale prijavljene a neriješene štete, obuhvatiti i procjenjene obaveze za nastale a neprijavljenе štete.

Društvo za osiguranje utvrđuje rezervisane štete po rizicima unutar vrsta osiguranja, a ako ne može drugačije, onda po vrstama osiguranja.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

Rezervisane štete obuhvataju:

1. rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta (RBNS);
2. rezerve za nastale neprijavljenе štete do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta (IBNR).

Rezerve za štete koje su nastale i nisu prijavljene, mogu obuhvatati, ako je to potrebno (zavisno od načina utvrđivanja rezervi za prijavljene štete i tehnologije obrade šteta) i:

1. rezerve za nastale a nedovoljno riješene odnosno rezervisane štete (budući razvoj po prijavljenim štetama – IBNER),
2. rezerve za štete koje bi mogle biti reaktivirane u budućnosti i
3. rezerve za štete u prenosu (prijavljene ali nisu u rezervi za prijavljene štete ili nezavedene štete - RBNR).

Društvo za osiguranje nije obavezno da posebno iskazuje svaku od rezervi iz prethodnog stava.

Rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete se obračunavaju za sve štete koje su prijavljene Društvu, a koje nisu riješene do kraja obračunskog perioda, i to pojedinačnom procjenom za svaku štetu.

Pojedinačna procjena za svaku štetu utvrđuje se prema procjeni vrijednosti očekivanih isplata na osnovu dokumentacije prikupljene u postupku rešavanja odštetnog zahtjeva.

Izuzetno od prethodnog stava, za nastale prijavljene a neriješene štete u redovnom postupku (koje nisu u sporu) za koje je utvrđen pravni osnov ali nisu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se s većom preciznošću (valjano) mogli obračunati rezervisani iznosi – rezerviše se, i to po svakoj šteti, iznos najmanje u visini prosječnog iznosa šteta riješenih u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada.

Iznos rezervisanih šteta iz prethodnog stava ponovno se procjenjuje na kraju svakog obračunskog perioda.

Rezervisane nastale a neprijavljenе štete utvrđuju se na osnovu statističkih podataka za takve šete, podataka o prijavljenim štetama i tehnologije obrade šteta, kao i ostalih raspoloživih podataka i informacija.

Zavisno od karakteristika pojedine grupe ili vrste osiguranja, portfelja Društva, kao i od oblika i kvaliteta raspoloživih podataka, rezervisane nastale a neprijavljenе štete obračunavaju se sljedećim aktuarskim metodama ili njihovim kombinacijom:

1. metoda lančanih ljestvica ("chain ladder");
2. metoda očekivane kvote šteta ("expected claims ratio").

Podaci o štetama koji se koriste pri obračunu po metodama iz prethodnog stava ne sadrže podatke o troškovima vezanim za rešavanje i isplatu šteta, kao ni rentne štete.

Ukoliko podaci za utvrđivanje rezerve za nastale a neprijavljenе štete ne sadrže i podatke o rentnim štetama, rezervu za nastale a neprijavljenе rentne štete je potrebno posebno utvrditi koristeći navedene metode.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

Obračun rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta po metodi lančanih ljestvica, vrši se u svim vrstama osiguranja, uz ispunjenje uslova postojanja baze podataka o riješenim štetama u predmetnoj vrsti osiguranja za najmanje tri pune uzastopne poslovne godine.

Obračun rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta po metodi očekivane kvote šteta, vrši se u svim vrstama osiguranja.

Troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta sastavni su dio bruto rezervisanih šteta, a odnose se na direktnе troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta i indirektne troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta.

Za obračun bruto rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta koriguju se koeficijentom rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu šteta rt.

Bruto rezervisane štete na datum procjene obračunavaju se kao proizvod koeficijenta rt i iznosa rezervisanih šteta na taj datum.

Društvo za osiguranje udio reosiguravača u bruto rezervisanim štetama određene vrste osiguranja obračunava u skladu sa odredbama ugovora o reosiguranju i zavisno od primijenjene metode obračuna rezervisanih šteta.

Neto rezervisane štete (rezervisane štete u samoprdržaju) Društva izračunavaju se tako što se zbir rezervisanih šteta sopstvenog portfelja osiguranja i rezervisanih šteta primljenih saosiguranja umanji za zbir rezervisanih šteta prenijetih u saosiguranje i reosiguranje.

Procedurom o kontinuiranom praćenju adekvatnosti rezervisanih šteta, predviđeno je da na osnovu rezultata analize dovoljnosti rezervisanih šteta, u slučaju nedovoljnosti rezervisanih nastalih prijavljenih šteta, služba za procjenu i likvidaciju šteta pristupa analizi razloga za to i preduzima odgovarajuće mjere u cilju obezbjeđenja dovoljnosti rezervisanih iznosa za štete, a u slučaju nedovoljnosti rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta, to čini ovlašćeni aktuar.

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Društvo nije u obavezi da sačinjava i dostavlja podbilansne stanja i uspjeha po segmentima poslovanja. U skladu sa Pravilnikom o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor poslovanja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja („Sl. List CG, br.056/21 od 01.06.2021.), Društvo je dužno da dostavlja Agenciji za nadzor Godišnji izvještaj društva za osiguranje za potrebe nadzora koji, između ostalog, sadrži i analitičke prikaze bilansa stanja i uspjeha po vrsti osiguranja.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

6.1. Opšti dio

Upravljanje rizicima podrazumijeva postojanje efikasnog sistema, koji sadrži procese i postupke za redovno otkrivanje, mjerjenje, praćenje i izvještavanje o rizicima koji su se ostvarili ili bi se mogli ostvariti.

Postizanje poslovnih strateških ciljeva je u centru svakog procesa upravljanja. Upravljanje rizicima u Društvu zasnovano je na zakonskoj regulativi Republike Crne Gore:

Zakon o osiguranju („Sl. List Republike Crne Gore“, br. 078/06, 019/07, „Sl. List CG“, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16 i 146/21)

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.1. Opšti dio (nastavak)

- Podzakonskim aktima donesenim od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji bliže uređuju pojedine oblasti

Upravljanje rizicima podržava održavanje finansijske održivosti Društva radi ispunjavanja svih budućih kratkoročnih i dugoročnih obveza klijenata, zaposlenih i akcionara.

Cilj upravljanja rizicima Društva jeste da se obezbijedi očuvanje i uvećanje vrijednosti Društva, kao i sprečavanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju Društva. Prethodno navedeno uključuje prije svega očuvanje kapitalne baze, reputacije i profitabilnosti Društva u svim mogućim nepredvidivim okolnostima koje se mogu desiti u poslovnom okruženju.

Ključne osnove upravljanja rizicima date su u narednoj tabeli :

Održavanje dugoročne sigurnosti i adekvatnost kapitala	Jedan od osnovnih zadataka Društva predstavlja održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad definisanog zakonskog minimuma. Adekvatnost i dovoljnost visine tehničkih rezervi osiguravača mora uvek da bude praćena analizom deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi što u krajnjoj liniji rezultira ne samo ocjenom adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervi već i ocjenom osjetljivosti i fleksibilnosti imovine i kapitala na rizike.
Optimizacija rizika i prinosa	Proizvodi Društva se dizajniraju na način da obezbijede stabilan dugoročan prinos, samim tim je uspostavljen jasan proces testiranja profitabilnosti.
Rizici osiguranja u vezi sa neživotnim osiguranjem	Društvo teži visokoj diversifikaciji rizika kroz multilinijski pristup osiguranju u dijelu ponude širokog spektra pokrića u poslovima sa stanovništvom (<i>retail business</i>) i kreiranja i održavanja selektivnog portfolija poslova sa i malim i velikim pravnim licima (<i>corporate business</i>). Najznačajniji rizici su premijski rizik (adekvatno formirane cijene), rizik neadekvatnog formiranih rezervisanja (za preuzete obaveze iz osiguranja) i rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje
Tržišni rizik	Kroz svoje upravljanje sredstvima, Društvo uspostavlja sistem limita kako bi izbjeglo prekomerno izlaganje tržišnim rizicima Strogo pridržavanje procesa strateške alokacije sredstava obezbjeđuje odgovarajuće prinose koji služe za ispunjenje obaveza prema korisnicima osiguranja i drže preuzete rizike na zahtijevanom minimumu.
Kreditni rizik	Ovaj proces obuhvata i strogo pridržavanje regulatornih limita izloženosti prema pojedinačnim pravnim licima prilikom investiranja sredstava tehničkih rezervi. Društvo redovno uskladjuje strukturu novčanih priliva po osnovu investiranja sredstava osiguranja sa svojim obavezama uz uzimanje u obzir regulatornih ograničenja vezanih za investiranje sredstava osiguranja.
Rizik likvidnosti	Kako bismo mogli zadovoljiti potrebe za likvidnošću u kratkoročnom i srednjoročnom roku (do godinu dana), uspostavljamo okvir upravljanja gotovinom, koji upravlja načelima planiranja i upravljanja likvidnošću
Operativni rizici	Aktivno i selektivno preuzimamo operativne rizike u onim područjima posvećenim daljnjem razvoju našeg poslovnog modela (npr. IT transformacija). Dijelujemo na temelju principa proporcionalnosti – uzimajući u obzir veličinu organizacije kao i tip rizika na koje je organizacija izložena zbog prirode, opsega i složenosti aktivnosti i operacija. Implementirali smo interni sistem kontrola s jasnom dodjelom odgovornosti koji također sprječava sukob interesa putem primjene modela Tri linije odbrane.
Rizik solventnosti	Rizikom solventnosti Društvo upravlja obezbeđenjem odgovarajuće adekvatnosti kapitala, što je utvrđeno regulatornim zahtjevima i internim aktima. Adekvatnost kapitala prema domaćim propisima je utvrđena po principima koncepta Solventnost I, što se odnosi na zahtjevano marginu solventnosti, garantnu rezervu (raspoloživa margina solventnosti). Cilj Društva je da obezbijedi da je zahtijevana margina solventnosti, odnosno garantna rezerva u svakom momentu iznad propisanog nivoa što obezbjeđuje sigurnost poslovanja. Metode koje se pri tome koriste jesu kontinuirano praćenje pokazatelja solventnosti i ukoliko se uoči pad vrijednosti pokazatelja ispod zahtijevanog nivoa, eskaliranje u skladu sa internim procedurama.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.1. Opšti dio (nastavak)

Politikom upravljanja u Društvu jasno su definisani sistemi, organi i funkcije upravljanja u Društvu, u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. List Republike Crne Gore“, br. 078/06, 019/07, „Sl. List CG“, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16), i u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. List RCG“, br. 06/02, 40/11 i 65/2020) i Statutom Društva br.SA-vr VIII-1/1 od 01.08.2022. godine. Modelom upravljanja jasno su definisane nadležnosti i odgovornosti svih ključnih organa i funkcija i definisan je strateški i operativni razvoj u Društvu. Ključne organe upravljanja čine Skupština akcionara, Odbor direktora i Izvršni direktor. Model upravljanja obuhvata i organizacionu strukturu Društva sa definisanim i opisanim zaduženjima i nadležnostima pojedinačnih organizacionih dijelova u vezi sa donošenjem odluka.

U cilju sprovođenja Strategije upravljanja rizicima Odbor direktora Društva uspostavlja sljedeće kontrolne funkcije u okviru sistema upravljanja:

- funkcija praćenja usklađenosti,
- funkcija interne revizije,
- funkcija upravljanja rizicima.

Prilikom upravljanja rizicima kojima je izloženo ili može biti izloženo, Društvo u svom poslovanju ima sljedeće ciljeve:

- Kontinuirani razvoj procesa upravljanja rizicima i organizacione strukture u cilju obezbjeđenja adekvatnog identifikacija, mjerena, vrednovanja i dostavljanja informacije o rizicima, kao i blagovremeno definisanje i sprovođenje mjere zaštite od potencijalnog negativnog uticaja rizika na kapital ili finansijski rezultat Društva;
- Održavanje kontinuiranog razvoja i unapređenja tehnika i metodologija za identifikaciju, mjerjenje i procjenu izloženosti rizicima;
- Održavanje jasne i blagovremene dostave informacija u okviru Društva oko izloženosti rizicima kako bi se obezbijedila stalna svijest kod svih zainteresovanih strana i inkorporirala u proces donošenja odluka;
- Održavanje stalne usaglašenosti Društva sa pozitivnim propisima, kao i profesionalnim standardima, a s ciljem sprečavanja svakog potencijalnog negativnog uticaja rizika na kapital ili finansijski rezultat Društva;
- Održavanje stalne adekvatnosti kapitala kako bi se podržalo tekuće poslovanje Društva i pokrili potencijalni gubici. U tom smislu adekvatnost kapitala odnosi se kako na regulativom definisanoj adekvatnosti kapitala, tako i na interne ciljeve Društva.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

6.1. Opšti dio

Proces upravljanja rizicima u Društvu je uspostavljen na način da oslikava princip tri linije odbrane, sa striktno definisanim nadležnostima i odgovornostima:

Prva linija odbrane: Upravljanje rizicima u poslovanju

Osobe zadužene za poslovanje treba da uspostave i sprovode odgovarajuće kontrole, te da identifikuju i prate rizike vezane za poslovanje (procese).

Druga linija odbrane: Nadzorne funkcije uključujući i funkciju upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima i ostale funkcije nadzora trebaju pratiti poslovanje bez nadležnosti da donose odluke o poslovnim aktivnostima.

Treća linija odbrane: Interna i eksterna revizija

Omogućava nezavisno praćenje efektivnosti cijelokupnog sistema interne kontrole, uključujući upravljanje rizicima i usklađenost sa zakonskom regulativom.

Sistem upravljanja rizicima obuhvata:

- a) preuzimanje rizika i formiranje rezervi,
- b) upravljanje imovinom i obavezama,
- c) ulaganja,
- d) upravljanje likvidnosnim i koncentracionim rizikom,
- e) upravljanje operativnim rizikom,
- f) reosiguranje i druge tehnike smanjenja rizika.

Gore pomenuti procesi su bliže uređeni sljedećim internim aktima:

- Strategija upravljanja rizicima
- Politika upravljanja rizicima
- Procedura upravljanja sistemom internih kontrola
- Smjernice za preuzimanje rizika u UNIQA neživotnom osiguranju
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna prenosnih premija,
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna tehničkih rezervi za rezervisane štete
- Pravilnik o postupku za likvidaciju šteta,
- Pravilnik o reosiguranju za UNIQA neživotno osiguranje
- Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava Društva,
- Smjernice za ulaganje sredstava,
- Procedura za identifikaciju, mjerjenje i praćenje rizika kojima je društvo izloženo u poslovanju, a internu su usvojene i politike UNIQA Grupe koje u značajnoj mjeri doprinose unapređivanju sistema upravljanja rizicima:
- Politika upravljanja rizicima
- Standard za upravljanje sistemom internih kontrola,
- Standard za upravljanje operativnim rizicima,
- Procedura upravljanja kapitalom,
- Procedura za upravljanje imovinom i obavezama.

Kao pomoć i podrška Izvršnom direktoru u donošenju odluka o adekvatnom upravljanju rizicima, formiran je Odbor za rizike i bezbjednost. Odbor za rizike i bezbjednost koji predstavlja nezavisnu, kontrolnu i savjetodavnu funkciju, koja podržava Izvršnog direktora u postupku kontrole i praćenja "rizičnog profila" Društva u kratkoročnom i dugoročnom pogledu, kao i u postupku definisanja i

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

6.1. Opšti dio

- Rizik obračuna rizičnog kapitala (upravljanje podacima i informacijama, prepostavke i parametrizacija, modeliranje, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Rizik tržišta/kreditni rizik/rizik likvidnosti (npr. upravljanje podacima i informacijama, prepostavke i parametrizacija, modeliranje, rizikovanje i donošenje odluka, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Ostali operativni rizici (npr. prakse u zapošljavanju i bezbjednosti na radnom mjestu, prenos poslova na drugog pružaoca usluga, upravljanje procesom),
- Rizici (IT) bezbjednosti (povjerljivost, integritet, dostupnost podataka).

Društvo je u svom poslovanju izloženo ili može biti izloženo sljedećim rizicima:

1. Rizik osiguranja
2. Tržišni rizik i rizik upravljanja imovinom i obavezama (ALM)
3. Kreditni rizik / Rizik neispunjavanja ugovorne obaveze druge strane
4. Rizik likvidnosti
5. Rizik koncentracije
6. Strateški rizik
7. Reputacioni rizik
8. Operativni rizik
9. Rizik širenja negativnog uticaja
10. Rizik u nastajanju

Prema podacima sa stanjem na dan 31.12.2024. godine Društvo ispunjava regulatorne zahteve koji se odnose na adekvatnost kapitala. U posmatranom periodu, Društvo je obezbijedilo raspoloživu marginu solventnosti (garantnu rezervu) iznad propisanog nivoa, što predstavlja značajnu podršku daljem rastu i razvoju Društva uz istovremeno održavanje visokog nivoa finansijske stabilnosti, uz racio solventnosti na nivou od 268,50%.

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju

Rizik osiguranja se odnosi na rizike koji proizilaze iz neizvjesnosti poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika koji proizilaze iz osiguranja su rizik neadekvatnog obračuna tehničkih rezervi, neadekvatno obračunate premije osiguranja, rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje, rizik od neadekvatnog određivanja nivoa samopridržaja Društva. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnu osnovu.

Premijski rizik je rizik koji je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj uz postojanje mogućnosti da će troškovi i štete koji će nastati biti veći od primljenih premija.

Rizik rezervisanja predstavlja rizik da je apsolutni nivo tehničkih rezervi pogrešno procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Upravljanje rizikom od neadekvatno utvrđene visine premije osiguranja vrši se radi ograničavanja mogućih gubitaka. Polazi se od visine tehničkog rezultata i promjenā u visini očekivanih šteta, ali se u obzir uzimaju i drugi elementi i visina tarife na tržištu osiguranja.

U okviru sistema internih kontrola, definisane su procedure i odgovorne osobe koje su dužne da se pridržavaju istih i da u okviru svojih nadležnosti sprovode definisane ciljeve. Rukovodstvo Društva je uspostavilo sistem kvartalnog izvještavanja o rizicima kojima je društvo izloženo kao i o mjerama koje se preduzimaju za ublažavanje potencijalnih rizika. U okviru izvještaja svi rizici se klasifikuju po vjerovatnoći nastanka i stepena uticaja na poslovanje društva. Na bazi navedenog izvještaja, preduzimaju se određeni koraci za eliminisanje ili ublažavanje potencijalnih rizika.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju

Rizik osiguranja na 31.12.2024. godine je na niskom nivou:

- Dovoljnost premije i prenosne premije i tehničke rezerve Društva su na adekvatnom nivou;
- Nivo samopridržaja Društva je na adekvatnom nivou. Struktura ugovora o reosiguranju i prenos viška rizika iznad samopridržaja u reosiguranje je oprezan i adekvatan.

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz izvršavanje ugovorenih obaveza iz osnova osiguranja (plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja), upravljanjem poslovima reosiguranja, kroz adekvatne tehničke rezerve, kroz deponovanje i ulaganje i održavanje likvidnosti, održavanje kapitala Društva i margine solventnosti.

Strategija preuzimanja rizika teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i temelji se na velikom portfelju sličnih rizika tokom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Zadatak Društva je da vodi računa o tome da portfelj osiguranja bude homogen, odnosno da heterogeni portfelj pretvara u homogen, onaj čija su odstupanja suma osiguranja i visine potencijalnih šteta manja.

Društvo reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisalo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu. Društvo kupuje kombinaciju proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju kako bi smanjilo izloženost.

Društvo prati finansijsko stanje reosiguravača i sklapa ugovore s reosiguravačima koji imaju rejting A. Društvo prilikom odlučivanja da se reosigura bira takvog reosiguravača koji uživa ugled snažne i dobro organizovane kompanije u čiju stručnost imaju povjerenja drugi reosiguravači.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju (nastavak)

Tabelarni prikaz premija osiguranja i premija datih u reosiguranje po vrstama osiguranja dat je u sljedećem pregledu:

U EUR	Premija osiguranja	31.12.2024.		31.12.2023.	
		Premija data u reosiguranje	Neto	Premija osiguranja	Premija data u reosiguranje
Nezgoda	3.862.716	(702.121)	3.160.595	2.633.082	(436.771)
Zdravstveno	2.311.619	-	2.311.619	2.768.561	-
Kasko	866.322	(262.137)	604.185	636.240	(190.348)
Transport	12.079	(5.999)	6.080	13.788	(5.516)
Imovina požar	534.120	(178.512)	355.608	448.805	(170.891)
Ostala imovina	2.973.976	(1.911.062)	1.062.914	2.803.917	(1.861.518)
Autoodgovornost	7.783.971	(83.600)	7.700.372	6.489.048	(69.758)
Odgovornost plovni objekti	165.651	(68.326)	97.325	160.549	(66.487)
Opšta odgovornost	641.947	(318.048)	323.899	560.971	(246.975)
Finansijski gubici	201.694	(5.832)	195.862	180.556	(3.181)
Troškovi pravne zaštite	777	-	777	667	-
Putno	380.327	-	380.327	372.691	-
Ostala neživotna osiguranja	97.184	(57.061)	40.123	91.310	(28.254)
UKUPNO	19.832.384	(3.592.698)	16.239.687	17.160.184	(3.079.700)
U EUR	Bruto naknade šteta	31.12.2024.		31.12.2023.	
		Štete iz reosiguranja	Neto	Bruto naknade šteta	Štete iz reosiguranja
Nezgoda	819.428	(232.622)	586.805	803.589	(284.493)
Zdravstveno	1.089.789	-	1.089.789	930.196	-
Kasko	498.618	(142.508)	356.110	270.021	(88.746)
Transport	1.351	(405)	946	-	-
Imovina požar	34.174	(10.278)	23.896	349.683	(171.613)
Ostala imovina	479.324	(308.346)	170.977	305.338	(174.736)
Autoodgovornost	3.599.611	(1.779)	3.597.831	2.126.228	(61.075)
Odgovornost plovni objekti	-	-	-	-	-
Opšta odgovornost	85.270	(26.786)	58.485	10.216	(3.354)
Finansijski gubici	89.492	-	89.492	61.261	-
Troškovi pravne zaštite	-	-	-	-	-
Putno	44.795	-	44.795	104.075	-
Ostala neživotna osiguranja	250	-	250	535	-
UKUPNO	6.742.101	(722.725)	6.019.376	4.961.140	(784.017)

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju (nastavak)

Procjena nastalih, neprijavljenih šteta je podložna većem stepenu neizvjesnosti u odnosu na prijavljene štete. Aktuari prilikom obračuna IBNR koriste statističke tehnike na bazi istorijskih podataka, te u tom smislu postoji i veći rizik odstupanja nego kod RBNS šteta. Run-off analiza rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta (bez troškova procjene i likvidacije šteta) na dan 31.12.2023, do dana 31.12.2024. je pokazala sledeće:

Vrsta osiguranja	Rezervisane nastale neprijavljene štete na dan 31.12.2023	Likvidirane štete nastale do 31.12.2023 prijavljene nakon 31.12.2023 likvidirane u periodu 01.01.2024 - 31.12.2024	Rezervisane nastale prijavljene štete nastale do 31.12.2023 u rezervaciji na dan 31.12.2024	Run-off do dana 31.12.2024
01 Nezgoda	373.460	246.083	11.024	116.354 31,16%
02 Zdravstveno	139.409	103.981	863	34.565 24,79%
03 Kasko	55.844	70.814	-	-14.970 -26,81%
04 Šinska vozila	-	-	-	-
05 Vazduhoplovi	-	-	-	-
06 Plovni objekti	-	-	-	-
07 Transport	92	1.351	-	-1.259 -1.362,39%
08 Imovina požar	52.905	3.194	-	49.711 93,96%
09 Ostala imovina	128.553	13.719	2.253	112.581 87,58%
10 Autoodgovornost	2.114.614	562.364	140.181	1.412.069 66,78%
11 Odgovornost vazduhoplovi	-	-	-	-
12 Odgovornost plovni objekti	-	-	-	-
13 Opšta odgovornost	45.762	18.540	2.229	24.993 54,62%
14 Krediti	-	-	-	-
15 Jemstvo	-	-	-	-
16 Finansijski gubici	16.132	13.953	169	2.010 12,46%
17 Troškovi pravne zaštite	-	-	-	-
18 Putno osiguranje	21.010	18.304	631	2.075 9,88%
19 Ostala neživotna osiguranja	6.253	-	-	6.253 100,00%
UKUPNO	2.954.036	1.052.303	157.350	1.744.383 59,05%

Od rezervisanog iznosa za nastale neprijavljenih štete od 2.954.036 EUR na dan 31.12.2023, do dana 31.12.2024 je na nivou cijelog portfelja likvidirano 1.052.303 EUR, u stanju rezervisanih nastalih prijavljenih šteta na dan 31.12.2024 je 157.350 EUR, što znači da je od iznosa rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta na dan 31.12.2023, na nivou cijelog portfelja preostalo još 1.571.086 EUR za nove prijave već nastalih šteta. Društvo je na dan 31.12.2023 rezervisalo 2.954.036 EUR na ime rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta, pri čemu se iznos od 1.744.383 EUR odnosi na štete nastale do 31.12.2023, a koje još uvijek nisu prijavljene do 31.12.2024. Imajući ovo u vidu, za run-off rezultat na dan 31.12.2023. god. se dobija sledeće:

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju (nastavak)

Vrsta osiguranja	Preostali iznos na dan 31.12.2024 za štete nastale do 31.12.2023 koje nisu prijavljene do 31.12.2024	Rezervisani iznos na dan 31.12.2024 za štete nastale do 31.12.2023 koje nisu prijavljene do 31.12.2024	Run-off do dana 31.12.2024
01 Nezgoda	116.354	64.785	51.569 13.81%
02 Zdravstveno	34.565	28.456	6.110 4.38%
03 Kasko	-14.970	35.957	-50.927 -91.19%
04 Šinska vozila	-	0	0 -
05 Vazduhoplovi	-	0	0 -
06 Plovni objekti	-	0	0 -
07 Transport	-1.259	79	-1.338 -1448.08%
08 Imovina požar	49.711	38.831	10.879 20.56%
09 Ostala imovina	112.581	59.773	52.809 41.08%
10 Autoodgovornost	1.412.069	1.275.388	136.681 6.46%
11 Odgovornost vazduhoplovi	-	0	0 -
12 Odgovornost plovni objekti	-	0	0 -
13 Opšta odgovornost	24.993	29.980	-4.987 -10.90%
14 Krediti	-	0	0 -
15 Jemstvo	-	0	0 -
16 Finansijski gubici	2.010	17.250	-15.240 -94.47%
17 Troškovi pravne zaštite	-	0	0 -
18 Putno osiguranje	2.075	14.536	-12.460 -59.31%
19 Ostala neživotna osiguranja	6.253	6.051	202 3.23%
UKUPNO	1.774.383	1.571.086	173.298 5,87%

Ako se uzme u obzir rezervisani iznos na dan 31.12.2024 za štete nastale do 31.12.2023, a koje nisu prijavljene do 31.12.2024, koje je Društvo utvrdilo koristeći konzervativan pristup uzimajući u obzir negativan run-off rezultat u prošlosti, može se zaključiti da je Iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta na dan 31.12.2023 do dana 31.12.2024, na nivou cijelog portfelja precijenjen za 173.298 EUR (5,87%). Međutim, radi se samo o procjeni na dan 31.12.2024, dok se konačna dovoljnost rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta na dan 31.12.2024 može utvrditi tek nakon prijave i likvidacije svih šteta nastalih do 31.12.2023. Naročito treba imati u vidu da više metoda za procjenu rezervisanog iznosa na dan 31.12.2024 za štete nastale do 31.12.2023, a koje nisu prijavljene do 31.12.2024 daje rezultate koji međusobno značajno odstupaju.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju (nastavak)

Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Društvo izloženo je stepen koncentracije rizika osiguranja koji određuje stepen do koga određeni događaj ili serija događaja mogu uticati na obaveze Društva. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja ugovora.

Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da može proisteći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proisteći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Društvo izloženo neočekivanim promjenama u trendovima ili kada značajni sudski ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati uticaj koji se širi na veliki broj ugovora.

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promjena kurseva stranih valuta, rizik od promjene fer vrijednosti kamatne stope i rizik promjene cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i kamatni rizik gotovinskog toka. Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereni na nastojanje da u situaciji nepredvidivosti, rukovodstvo potencijalni negativni uticaj na finansijsko poslovanje Društva svede na minimum.

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbjegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi izvedene finansijske instrumente ili ostale oblike hedžinga protiv ovih rizika zbog nerazvijenosti finansijskog tržišta u kojem Društvo posluje.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje:

- (a) Valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursu.
- (b) Rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednosti finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.
- (c) Cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegovog izdavaoca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijalni dobitak.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje rizicima

(a) Rizik promjene kursa

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR, valutni rizik je značajno umanjen.

(b) Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene u kamatnim stopama je koncentrisana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa, ako kamatonosna sredstva i obaveze, na koje se plaća kamata, dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju.

Portfelj ulaganja Društva je obezbijeđen fiksnim kamatama i po tom osnovu Društvo je ostvarilo prihod.

Društvo je izloženo riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizilaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izveštavanja imaju fiksne kamatne stope.

Rizik promjene kamatnih stopa predstavlja rizik da će se vrijednost imovine Društva promijeniti zbog promjene u apsolutnom nivou kamatnih stopa i/ili razlika između dvije kamatne stope. Aktivnosti Društva su pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna imovina i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim razdobljima ili u različitim iznosima.

Rizik promjene kamatnih stopa javlja se uslijed mogućnosti da će promjene kamatnih stopa uticati na buduće tokove gotovine ili na fer vrijednost finansijskih instrumenata. Društvo prati i procjenjuje uticaj promjena kamatnih stopa na buduće tokove gotovine ili na fer vrijednost finansijskih instrumenata kroz praćenje osetljivosti Društva na promjene kamatnih stopa primenom analize usklađenosti imovine i obaveza.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)
6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sljedećem pregledu:

Na dan 31.12.2024.	Nekamato-nosna	Fiksna kamatna stopa	Varijabilna kamatna stopa	Ukupno
U EUR				
Finansijska imovina				
Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača	50.000	-	-	50.000
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	-	17.405.776	-	17.405.776
Potraživanja od banaka – depoziti	-	1.840.000	-	1.840.000
Potraživanja po osnovu premije	2.331.928	-	-	2.331.928
Ostala potraživanja	1.092.618	-	-	1.092.618
Gotovina	-	161.095	-	161.095
Ukupna finansijska imovina	3.474.546	19.406.871	-	22.881.417
Finansijske obaveze				
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-
Ostale obaveze	(1.268.295)	-	-	(1.268.295)
Obračunati troškovi	(1.988.195)	-	-	(1.988.195)
Ukupne finansijske obaveze	(3.256.490)	-	-	(3.256.490)
Na dan 31.12.2023.	Nekamato-nosna	Fiksna kamatna stopa	Varijabilna kamatna stopa	Ukupno
U EUR				
Finansijska imovina				
Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača	50.000	-	-	50.000
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	-	16.527.996	-	16.527.996
Potraživanja od banaka – depoziti	-	1.640.000	-	1.640.000
Potraživanja po osnovu premije	2.142.709	-	-	2.142.709
Ostala potraživanja	372.899	-	-	372.899
Gotovina	-	172.443	-	172.443
Ukupna finansijska imovina	2.565.608	18.340.439	-	20.906.047
Finansijske obaveze				
Ostale obaveze	(910.124)	-	-	(910.124)
Obračunati troškovi	(1.159.458)	-	-	(1.159.458)
Ukupne finansijske obaveze	(2.069.582)	-	-	(2.069.582)

Društvo prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza. Procjene gotovinskih tokova, kao i uticaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na portfelj ulaganja i tehničke rezerve, redovno se analiziraju. Cilj je da se ograniče neto promjene u vrijednosti imovine i obaveza koje proizilaze iz promjene kamatnih stopa.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA(nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(c) Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena.

U pregledu koji slijedi, dat je uporedni prikaz knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i njene tržišne vrijednosti. Obzirom da su hartije od vrijednosti koji Društvo ima u portfoliju klasifikovane kao ulaganja koja se drže do dospjeća i vode po knjigovodstvenoj vrijednosti, na datum izvještavanja Društvo nema plasmana koji se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

	Ulaganja koja se drže do dospjeća		Krediti i potraživanja		Ukupno	
	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost
31. decembar 2024.						
Kuponske državne obveznice	17.405.776	17.574.157	-	-	17.405.776	17.574.157
Potraživanja od banaka - depoziti	-	-	1.840.000	1.840.000	1.840.000	1.840.000
Ukupno	17.405.776	17.574.157	1.840.000	1.840.000	19.245.776	19.414.157
31. decembar 2023.						
Kuponske državne obveznice	16.527.996	15.765.448	-	-	16.527.996	15.765.448
Potraživanja od banaka - depoziti	-	-	1.640.000	1.640.000	1.640.000	1.640.000
Ukupno	16.527.996	15.765.448	1.640.000	1.640.000	18.167.996	17.405.448

Fer vrijednost ulaganja koja se drže do dospjeća obračunata je primjenom prinosa na obveznice objavljenim na Bloombergu na dan 31.12.2024, odnosno 31.12.2023.

Upravljanje ovim rizicima obavlja rukovodstvo Društva i Služba finansija, računovodstva u sklopu politika i strategija odobrenih od strane Odbora direktora.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao neposobnost dužnika u izmirenju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. Kontinuirano se prati naplativost potraživanja i vrše odgovarajuće ispravke potraživanja u skladu sa internim aktima.

Društvo upravlja ovim rizikom tako što radi diversifikaciju ulaganja u depozite kod prvakasnih banaka i u državne obveznice. Time je rizik naplate sveden na najmanju moguću mjeru a sve u skladu sa poslovnom konzervativnom politikom ulaganja sredstava Društva.

Tabelarni prikaz izloženosti kreditnom riziku:

U EUR	2024	2023
Hartije od vrijednosti	17.405.776	16.527.996
Depoziti kod banaka	1.840.000	1.640.000
Potraživanja za premiju	2.331.928	2.142.709
Ostala potraživanja	1.092.618	372.899
Ispravka vrijednosti	(285.788)	(331.161)
Neto knjigovodstvena vrijednost	22.384.534	20.352.443

Struktura potraživanja za premiju po ročnosti prikazana je u napomeni 20.

Plasmani se odnose na ulaganja u depozite kod banaka u Crnoj Gori. Dospijeća depozita, kamatne stope po kojima su uloženi, kao i rejtinzi banaka kod kojih su uloženi depoziti, prikazani su u napomeni 18.

Ulaganja u hartije od vrijednosti predstavljaju ulaganja u obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama. Struktura obveznica po rokovima dospijeća prikazana je u napomeni 17.

Finansijska sredstva Društva koja su izložena kreditnom riziku su depoziti kod banaka, gotovina na tekućim računima i hartije od vrijednosti. Plasman sredstava u bankarske depozite se obavlja na bazi analize bankarskog sektora i pojedinačnih banaka, imajući u vidu pojedinačne indikatore rizika banaka i vodeći računa o disperziji po bankama i kreditnom rejtingu grupe kojoj pripadaju pojedinačne banke. Bankarski depoziti se ulažu na osnovu ponude i analize boniteta banaka, uz vođenje računa o disperziji deponovanja po bankama.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan bilansa stanja:

	2024	2023
Dužničke hartije od vrijednosti - ulaganja koja se drže do dospjeća	17.405.776	16.527.996
Potraživanja od banaka	1.840.000	1.640.000
Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji i rezervisanim štetama	2.436.957	3.145.138
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	3.138.758	2.184.447
Gotovina	<u>161.095</u>	<u>172.443</u>
Ukupno	<u>24.982.586</u>	<u>23.670.024</u>

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje sposobnosti finansiranja sredstava u odgovarajućim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije sredstava po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

Likvidnost Društva utvrđuje se i prati na osnovu novčanih tokova i pokazatelja likvidnosti. Pokazatelj likvidnosti Društva se utvrđuje na osnovu odnosa vrijednosti likvidnih sredstava i obaveza Društva u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje („Sl. List Crne Gore“, 22/14, 054/21 od 28.05.2021. godine.)

Društvo nastoji da u svom poslovanju što više slobodnih novčanih sredstava plasira u depozite i državne obveznice. Stanje gotovinskih računa i depozita se razmatra na dnevnom nivou od strane rukovodstva Društva, prilikom čega se utvrđuju kritični dani za likvidnost, odnosno dani kada će doći do značajnog odliva sredstava, na osnovu čega se donose odluke o korišćenju sredstava. Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljilo zakonske zahtijeve za plaćanjem šteta na vrijeme.

Analizom visine i strukture tehničkih i garantnih rezervi (ukupno i po vrstama osiguranja), i kvantifikovanjem funkcionalnih odnosa između pojedinih deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih i garantnih rezervi, realizuju se ciljevi i podiže efikasnost upravljanja rizicima.

Društvo svojim aktivnostima obezbeđuje strukturu i ročnu usklađenost imovine i obaveza, procjenjuje buduće novčane tokove i permanentno prati informacije o dešavanjima na tržištu novca i kapitala radi prevazilaženja eventualnih problema u likvidnosti.

Ugovori o deponovanju sredstava imaju klauzulu o prijevremenom vraćanju u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima.

Slijedeće tabele predstavljaju strukture dospjeća sredstava i obaveza Društva posebno na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine, na osnovu nediskontovanih ugovorenih obaveza:

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Na dan 31.12.2024. U EUR	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	3.202.816	8.776.352	5.426.608	-	17.405.776
Potraživanja od banaka – depoziti	1.840.000	-	-	-	1.840.000
Potraživanja po osnovu premije	2.068.982	-	-	-	2.068.982
Ostala potraživanja	1.069.777	-	-	-	1.069.777
Gotovina	161.095	-	-	-	161.095
Ukupna finansijska imovina	8.342.670	8.776.352	5.426.608	-	22.545.630
 Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(1.268.295)	-	-	-	(1.268.295)
Obračunati troškovi	(1.988.195)	-	-	-	(1.988.195)
Ukupne finansijske obaveze	(3.256.490)	-	-	-	(3.256.490)
Na dan 31.12.2023. U EUR	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
 Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	2.046.592	3.659.079	6.793.947	4.028.379	16.527.996
Potraživanja od banaka – depoziti	1.640.000	-	-	-	1.640.000
Potraživanja po osnovu premije	1.875.821	-	-	-	1.875.821
Ostala potraživanja	308.626	-	-	-	308.626
Gotovina	172.443	-	-	-	172.443
Ukupna finansijska imovina	6.043.482	3.659.079	6.793.947	4.028.379	20.524.886
 Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(910.124)	-	-	-	(910.124)
Obračunati troškovi	(1.159.458)	-	-	-	(1.159.458)
Ukupne finansijske obaveze	(2.069.582)	-	-	-	(2.069.582)

Društvo je obračunalo na dan 31.12.2024. godine rezervisanja za štete u iznosu od EUR 5.029.265 (31.12.2023: EUR 7.693.365), prenosnu premiju u iznosu od EUR 12.160.590 (31.12.2023: EUR 10.105.644), kao i rezerve za neistekle rizike u iznosu od EUR 90.457 (31.12.2023: EUR 99.653).

Ročna struktura finansijskih sredstava i obaveza na dan 31.12.2024. godine dovoljna je za pokriće rezervisanih šteta Društva.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Operativni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na poslovanje Društva, zbog propusta (nenamjernih i namjernih) zaposlenih i organa Društva, neodgovarajućih internih procedura i procesa u Društvu, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom, odnosno drugim sistemima kao i uslijed nepredvidljivih spoljnih događaja.

Operativni rizik obuhvata:

- 1) rizik pogrešnog, odnosno neodgovarajućeg izbora članova organa upravljanja, kao i lica kojima je povjeren rukovođenje pojedinim poslovima društva;
- 2) rizik pogrešnog, odnosno neadekvatnog izbora, rasporeda i postavljanja zaposlenih u društvu (kvalifikaciono i brojno);
- 3) rizik neadekvatne organizacije poslovanja društva;
- 4) rizik pogrešnog i ekonomski štetnog ugovaranja poslova;
- 5) rizik ugovaranja, organizovanja i obavljanja poslova osiguranja suprotno pravilima struke osiguranja;
- 6) rizik odsustva odgovarajućeg sistema internih kontrola, procedura i postupaka rada;
- 7) rizik prevara, zloupotreba i drugih nezakonitih aktivnosti lica kojima je povjeren rukovođenje pojedinim poslovima društva, članova organa upravljanja i zaposlenih u društvu;
- 8) ostale operativne rizike koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja društva.

Nivo rizika je određen uz pomoć kvalitativne metodologije (kombinacija tabele Uticaja i Vjerovatnoće nastanka). Društvo ne poseduje razvijen interni model (baziran na principima Solventnost II) za adekvatnu kvantifikaciju rizika.

Preferencije Društva u vezi sa operativnim rizicima su da teži da izbjegne ili svede na najmanju moguću mjeru operativni rizik, pravni rizik, strateški kao i druge značajne rizike. U upravljanju operativnim rizikom Društvo primjenjuje Heat Map-u koju redovno ažurira. HM služi za izvještavanje Uprave Društva o najznačajnijim rizicima.

IT okruženje jeste kompleksno i sastoji se iz više aplikacija koje su povezane u jedan poslovni sistem, što samim tim uzorkuje kompleksnost u prikupljanju podataka i kreiranju izvještaja. Trenutno se radi na restrukturiranju IT okruženja koji podrazumijeva jedinstvenu platformu i bazu podataka sa jedinstvenim end to end rješenjima. IT rješenja će eliminisati višeslojnost i kompleksnu strukturu.

Dodatno kroz pojednostavljenja i smanjenje broja koraka u poslovnim procesima povećava se zadovoljstvo klijenata Društva. Implementacija ciljnog operativnog modela (Target Operating Model – TOM) u Društvu ima za cilj standardizaciju ključnih procesa. Ovo omogućava Društvu da uvećava produktivnost, poveća zadovoljstvo klijenata i umanji broj neefikasnih i nestabilnih procesa. Sektor za razvoj ljudskih resursa kontinuirano prati razvoj zaposlenih u cilju smanjenja rizika napuštanja kompanije od strane ključnih zaposlenih.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Rizici se procjenjuju na osnovu scenario analize prijetnje (*threat scenarios*) i putem ekspertske procjene. Procijenjeni rizici se klasifikuju u odgovarajuće risk klase u skladu sa sistemom klasifikacije koji zavisi od raspoloživog kapitala za pokriće solventnosti tj. od raspoložive marge solventnosti (*garantne rezerve*) i procijenjene vjerovatnoće ostvarenja definisanog scenarija. Matrica vrednovanja operativnih rizika data je u nastavku:

		Ukupna procjena učinka		
		Visok	Srednji	Nizak
Vjerljivost	Visoka			
	Srednja			
	Niska			

Tabela: Matrica vrednovanja mjerljivih rizika

Upravljanje imovinom i obavezama

Budući da je Društvo izloženo riziku kroz ugovore o osiguranju, finansijske plasmane, finansijske obaveze i reosiguranje, cilj društva je da uskladi obaveze po ugovorima o osiguranju i finansijskim instrumentima sa aktivom koja je izložena sličnim ili identičnim rizicima.

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom te koristi pristupe koji uravnotežuju kvalitet, diversifikaciju, uparivanje imovinom i obavezama, likvidnost i povrat na investiciju. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod od ulaganja i ukupni povrat, istovremeno osiguravajući da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti. Rukovodstvo periodično pregleda i odobrava ciljane portfelje, određuje investicione smjernice i limite te nadgleda proces upravljanja imovinom i obavezama. Dužna pažnja poklanja se usklađenosti s pravilima koje propisuje Zakon o osiguranju.

Procjene korišćene u utvrđivanju približnih iznosa i vremena plaćanja vlasnicima polisa za obaveze iz ugovora o osiguranju se redovno pregledaju. Veći dio ovih procjena je subjektivne prirode i može uticati na mogućnost Društva da ostvari ciljeve upravljanja imovinom i obavezama.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

U EUR	2024		2023	
	Plasmani	Obaveze	Plasmani	Obaveze
Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača	50.000		50.000	
Kuponske državne obveznice	17.405.776		16.527.996	
Depoziti	1.840.000		1.640.000	
Potraživanja po osnovu premije osiguranja	2.068.982		1.875.821	
Ostala potraživanja	1.069.777		308.626	
Gotovina	161.095		172.443	
Obaveze iz finansiranja				
Ostale obaveze iz osiguranja		(1.266.927)		(910.124)
Obračunati troškovi		(1.988.195)		(1.159.458)
UKUPNO	22.595.630	(3.255.122)	20.574.886	(2.069.582)

6.4. Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom, održava zahtijevani nivo kapitala i ulaže kapital u skladu sa Zakonom o osiguranju, Pravilnikom o načinu obračuna marginе solventnosti („Sl. List CG“, br. 14/2013) i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje („Sl. List CG“, br. 68/21 od 23.06.2021.).

U skladu sa gore navedenim, na dan 31. decembar 2024. godine izračunat je garantni kapital i margina solventnosti Društva:

U EUR	2024		2023	
Kapital Društva		8.036.928		6.561.185
Garantni kapital Društva		8.054.867		6.585.647
Margina solventnosti		3.137.435		2.259.156
Minimalni akcijski kapital		3.000.000		3.000.000

7. FER VRIJEDNOST KAO OSNOVA VREDNOVANJA IMOVINE I OBAVEZA

Fer vrijednost se definiše kao „cijena koja bi bila ostvarena prilikom prodaje sredstva ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja“.

U zavisnosti od karakteristike podataka (inputa) koji su korišćeni prilikom utvrđivanja fer vrijednosti, fer vrijednost se klasifikuje u jedan od tri nivoa. Najveću pouzdanost ima fer vrijednost nivoa 1, zatim fer vrijednost nivoa 2, i na kraju, najmanji nivo pouzdanosti ima fer vrijednost nivoa 3.

U nastavku je hijerarhijski redosled nivoa određivanja fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza:

1. Fer vrijednost nivoa 1 je vrijednost koja je dobijena na bazi kotiranih cijena na aktivnim tržištima kod kojih nije vršeno bilo kakvo usklajivanje a koje se odnose na identična sredstva ili obaveze. Fer vrijednost nivoa 1 je karakteristična za Finansijska sredstva (HOV) za koja postoji aktivno i likvidno tržište.
2. Fer vrijednost nivoa 2 je vrijednost koja je dobijena na bazi kotiranih cijena za slična sredstva kojima se trguje na aktivnom i likvidnom tržištu ili vrijednost koja je dobijena na bazi korigovanih kotiranih cijena za identična sredstva kojima se trguje na neaktivnom i nelikvidnom tržištu.
3. Najmanju pouzdanost sa sobom nosi fer vrijednost nivoa 3 koja se dobija na bazi inputa koji nisu uočljivi na tržištu. Najčešće je reč o fer vrijednosti koja se dobija primenom različitih modela procjene koji kao podatke (inpute) koriste pretpostavke razvijene od strane menadžmenta. Fer vrijednost nivoa 3 je karakteristična za Nematerijalnu imovinu i Nekretnine, postrojenja i opremu.

Uporedni pregled knjigovodstvene i fer vrijednosti na dan 31.12.2024. i 31.12.2023. za kuponske državne obveznice i potraživanja od banaka za depozite dat je u napomeni 6.3. u okviru cjenovnog rizika. Finansijske obaveze Društva su kratkoročne a njihova fer vrijednost je jednak knjigovodstvenoj vrijednosti.

8. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

u EUR	2024	2023
Obračunate bruto premije neživotnih osiguranja	19.832.386	17.160.184
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja	(3.592.698)	(3.079.700)
Promjene bruto prenosnih premija	(2.054.946)	(1.726.436)
Promjena prenosnih premija za reosiguravajući dio	144.924	210.899
Ukupno	14.329.666	12.564.946

8. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA(nastavak)

	u EUR	2023			2024		
		Bruto premija	Udio reosig. u premijama osiguranja	Promjena bruto prenosnih premija	Bruto premija	Udio reosig. u premijama osiguranja	Promjena bruto prenosnih premija
Nezgoda		3.862.716	(702.121)	(935.609)	17.819	2.242.805	2.633.082
Zdravstveno	2.311.619	-	37.305	-	2.348.924	2.768.561	(436.771)
Kasko	866.322	(262.137)	(102.621)	31.919	533.484	636.240	(142.245)
Transport	12.079	(5.999)	(2.009)	617	4.688	13.788	(82.127)
Imovina požar	534.120	(178.512)	(16.354)	6.876	346.130	448.805	(5.516)
Ostala imovina	2.973.976	(1.911.062)	(328.718)	77.890	812.086	2.803.917	(170.891)
Autoodgovornost	7.783.971	(83.600)	(585.571)	-	7.114.801	6.489.048	(1.861.518)
Odg. Plovni objekti	165.651	(68.326)	(4.738)	1.298	93.885	160.549	(66.487)
Opšta odgovornost	641.947	(318.048)	(34.135)	10.727	300.491	560.971	(18.210)
Finansijski gubici	201.694	(5.832)	(84.117)	245	111.990	180.556	(246.975)
Tr. pravne zaštite	777	-	(79)	-	698	667	(3.181)
Putno	380.327	-	202	-	380.529	372.691	-
Ostala neživotna osiguranja	97.184	(57.061)	1.498	(2.466)	39.155	91.310	(28.254)
Ukupno	19.832.384	(3.592.698)	(2.054.946)	144.924	14.329.665	17.160.184	(3.079.700)
						210.899	(1.726.436)
							12.564.947
							64.707

9. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

u EUR	2024	2023
Prihodi od prodaje zelene karte	178.820	139.001
Prihodi od drugih usluga - naplata obezvrijedjenih potraživanja	168.345	108.288
Prihodi od drugih usluga	315.387	192.807
Ukupno	662.552	440.095

10. RASHODI NAKNADA ŠTETA

Rashodi naknada šteta imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2024	2023
Obračunate bruto naknade šteta	6.742.101	4.961.140
Troškovi vezani za naknadu šteta	298.576	193.955
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	(96.174)	(70.860)
Umanjenjene za udio reosiguravača u naknadama šteta	(722.725)	(784.017)
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	(2.473.912)	2.896.241
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za reosiguravajući i saosiguravajući dio	2.196.689	(2.431.299)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljenе štete	(68.383)	21.733
Umanjenje za udjele reosiguravača u rezervisanjima za nastale neprijavljene štete	68.094	679
Promjene rezervisanja za troškove likvidacije šteta	(121.804)	95.644
Ukupno	5.822.461	4.883.216

Rashodi naknada šteta po vrstama osiguranja prikazane su kao što slijedi:

10. RASHODI NAKNADA ŠTETA (nastavak)

Obračunate bruto naknade šteta	Troškovi vezani za ispлатu šteta	Prihode ostvareni iz bruto regresnih potraživanj a	Udio u naknadam a šteta iz prihvaćenih saosiguranj a	Umanjenje za udio saos., i reos. u naknadama šteta	Promjene bruto rezervisanj a za nastale prijavljene štete za saos. i reos.dio (+/-)	Promjene rezervisanj a za nastale prijavljene štete za saos. i reos.dio (+/-)	Umanjenje za udjele saos. i reos. u rezervisanji ma za nastale neprijavljene štete	Promjena bruto rezervisanj a za nastale prijavljene štete za saos. i reos.dio (+/-)	Promjena rezervisanj a za nastale prijavljene štete za saos. i reos.dio (+/-)
						2024	2024	2024	2024
u EUR									
Nezgoda	819.428	62.605	-	-	(232.622)	21.605	(4.113)	(6.367)	45.613
Zdravstveno	1.089.789	83.261	-	-	-	12.341	-	(23.630)	-
Kasko	498.618	15.546	(16.908)	-	(142.508)	(41.775)	14.733	41.600	(2.754)
Transport	1.351	42	-	-	(405)	(7.416)	2.225	(326)	34
Imovina požar	34.174	1.066	-	-	(10.278)	(19.180)	5.874	11.740	(1.677)
Ostala imovina	479.324	14.945	-1.657	-	(308.346)	(2.189.066)	2.187.867	(35.830)	25.197
Autoodgovornost	3.599.611	112.232	-77.609	-	(1.779)	(255.419)	(9.549)	(140.177)	-
Odgovornost plovni objekti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opšta odgovornost	85.270	2.659	-	-	(26.786)	2.268	(346)	6.397	2.040
Finansijski gubici	89.492	2.790	-	-	-	114	-	19.701	-
Troškovi pravne zaštite	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Putno	44.795	3.422	-	-	-	2.564	-	54.681	-
Ostala neživotna osiguranja	250	8	-	-	-	52	-	2.508	-
Ukupno	6.742.101	298.576	(96.174)	-	(722.725)	(2.473.912)	2.196.689	(68.383)	68.093
									(121.805) 5.822.461

10. RASHODI NAKNADA ŠTETA (nastavak)

Obračunate bruto naknade šteta	Troškovi vezani za ispлату šteta	Prihode ostvareni iz bruto regresnih potraživanj a	Udio u naknadam a šteta iz prihvaćenih saosigurani a	Umanjenje za udio saos., i reos. u naknadama šteta	Promjene bruto rezervisanj a za nastale prijavljene štete (+/-)	Promjene rezervisanj a za nastale prijavljene štete za saos. i reos.dio (+/-)	Umanjenje za udjele saos. i reos. u rezervisanj a za nastale prijavljene štete (+/-)	Promjena bruto rezervisanj a za nastale neprijavljene štete (+/-)	Promjena rezervisanj a za nastale neprijavljene štete (+/-)	Promjena rezervisanj a za nastale neprijavljene štete (+/-)	Rashodi naknada šteta	
Nezgoda	803.589	17.809	-	-	(284.493)	(26.286)	16.459	9.654	130	(5.189)	531.674	
Zdravstveno	930.196	20.615	-	-	-	19.583	-	21.018	-	(630)	990.781	
Kasko	270.021	15.080	(6.272)	-	(88.746)	48.277	(11.769)	(8.220)	-	3.432	221.803	
Imovina požar	-	-	-	-	-	7.416	(2.225)	92	-	-	5.284	
Ostala imovina	349.683	9.329	-	-	(171.613)	(158.044)	97.804	8.067	-	(18.651)	116.574	
Autoodgovornost	305.338	8.146	-	-	(174.736)	2.424.819	(2.409.127)	8.439	548	56.205	219.632	
Odgovornost plovni objekti	2.126.228	118.748	(64.588)	-	(61.075)	589.376	(116.000)	(14.987)	-	70.906	2.648.609	
Opšta odgovornost	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Finansijski gubici	10.216	273	-	-	(3.354)	14.165	(6.441)	762	-	(8.147)	7.473	
Troškovi pravne zaštite	61.261	1.634	-	-	-	780	-	(218)	-	(713)	62.744	
Putno	104.075	2.306	-	-	-	(23.894)	-	1.026	-	(1.015)	82.498	
Ostala neživotna osiguranja	535	14	-	-	-	48	-	(3.899)	-	(553)	(3.855)	
Ukupno	4.961.140	193.955	(70.860)	-	(784.017)	2.896.241	(2.431.299)	21.733	679	95.644	4.883.216	

11. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja se odnose na:

u EUR	2024	2023
Troškovi za preventivu	230.022	195.442
Vatrogasni doprinos	21.880	17.244
Troškovi doprinosa Garantnom fondu	255.303	194.594
Troškovi nadzornog organa	169.886	139.795
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	111.701	186.878
Ostali neto troškovi osiguranja	730.827	547.834
Rezervacije za otpremnine povodom penzionisanja	-	-
Druge rezervacije	(9.196)	(41.626)
Ukupno	1.510.423	1.240.161

Doprinos za preventivu se izdvaja u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka Društva.

Doprinos Garantnom fondu za 2024. godinu obračunat je i evidentiran u skladu sa Odlukom o visini doprinosa Garantnom fondu za 2024. godinu (Službeni list CG, br. 130/2020, donijetom od strane Savjeta Agencije za nadzor osiguranja). Doprinos je utvrđen je po stopi od:

- 3,25% od bruto fakturisane premije u 2024. godini za obavezno osiguranje putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesrećnog slučaja; osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima i osiguranje vlasnika, odnosno korisnika plovnih objekata od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima;
- 0,325% od bruto fakturisane premije u 2024. godini za osiguranje vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima.

U skladu sa članom 175 Zakona o osiguranju i člana 6 Odluke o naknadama Agencije za nadzor osiguranja („Službeni list CG”, br. 26/15 od 26.05.2015. i 38/15 od 17.07.2015.) godišnja naknada za vršenje nadzora nad poslovanjem koju plaća Društvo iznosi 0,99% godišnje bruto premije. Kao osnovica za utvrđivanje naknade za vršenje nadzora u tekućoj godini uzima se bruto premija ostvarena u prethodnoj godini.

Vatrogasni doprinos obračunat je u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07 od 18.12.2007, 005/08 od 23.01.2008, 086/09 od 25.12.2009, 032/11 od 01.07.2011, 054/16 od 15.08.2016.) prema kojem su osiguravajuća društva dužna da izdvajaju i uplaćuju sredstva u Fond za zaštitu i spasavanje, i to u visini 5% od naplaćene premije osiguranja od požara i drugih opasnosti. Vatrogasni doprinos obračunava se i plaća počev od 01.07.2017. godine.

Ostali neto troškovi osiguranja odnose se na rashode nastale po osnovu učešća u pozitivnom tehničkom rezultatu, storniranja i raskida polisa prethodnih perioda, odobrenih popusta i usluga asistencije na putu. Druge rezervacije odnose se na rezervacije za ispravke potraživanja po osnovu regresnih šteta i datih avansa.

12. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

Troškovi sprovođenja osiguranja za period 01.01. – 31.12.2024. iznose EUR 7.562.166 (2023: EUR 5.563.997) i imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2024	2023
Troškovi sticanja osiguranja	6.030.280	4.851.703
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	(806.809)	(825.862)
Amortizacija	82.612	77.932
Neto zarade zaposlenih	647.126	534.777
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	259.448	201.806
Drugi troškovi rada	156.301	97.603
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.062.875	834.186
Materijalni troškovi	34.755	40.120
Troškovi ugovora o djelu, konsultantskih usluga	415.983	375.333
Troškovi zakupnina	8.499	1.559
Premija osiguranja	56.397	7.874
Troškovi platnog prometa	1.903	45.673
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	173.921	107.511
Drugih usluga	1.479.115	880.096
Ostali troškovi usluga	2.135.818	1.418.046
Drugi troškovi	12.371	15.961
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(989.738)	(848.089)
Ukupno:	7.562.166	5.563.997

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju: troškove sticanja osiguranja i sve druge operativne troškove koji su neophodni za obavljanje djelatnosti osiguranja (amortizaciju, zarade, materijalne troškove, troškove ostalih usluga). Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja umanjuju se za prihode od provizija reosiguravača.

U skladu sa članom 102 Zakona o osiguranju, troškovi sticanja (pribavljanja) osiguranja su razgraničeni u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije.

13. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

Struktura ukupnog neto finansijskog rezultata od ulaganja sa aspekta finansijskog rezultata ostvarenog od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i finansijskog rezultata iz ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi:

u EUR	2024	2023
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	557.581	362.697
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	-	-
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi	557.581	362.697
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	190.135	152.170
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	(82.168)	(147.084)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	107.967	5.086
Ukupno	665.548	367.783
u EUR	2024	2023
Prihodi od kamata na oročene depozite	26.814	19.141
Prihodi od kamata na sredstva po vidjenju i drugi kamatni prihodi	449	1.344
Prihodi od kamata po osnovu obveznica	710.465	485.247
Finansijski prihodi:	737.728	505.732
Rashodi kamata	(16.934)	(20.761)
Finansijski rashodi:	(16.934)	(20.761)
Drugi prihodi	9.989	9.134
Drugi rashodi	(65.234)	(126.322)
	(55.245)	(117.188)
Ukupno:	665.548	367.783

14. POREZ NA DOBIT

	2024	2023
u EUR		
Tekući porez	94.738	209.708
Odloženi porezi	-	-
Ukupno	94.738	209.708

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

Na dan 31.12.2024. godine nematerijalna imovina u iznosu od EUR 17.939 (31.12.2023: EUR 24.462) predstavlja ulaganje u programe za računare i licence.

Promjene na nematerijalnoj imovini su kao što slijedi:

	2024	2023
u EUR		
Nabavna vrijednost		
Stanje 1. januara	294.392	269.930
Nabavka	-	24.461
Stanje 31. decembra	294.392	294.392
Ispravka vrijednosti		
Stanje 1. januara	(269.930)	(269.930)
Amortizacija	(6.523)	
Stanje 31. decembra	(276.453)	(269.930)
Sadašnja vrijednost na dan 31. decembra	17.939	24.462

16. NEKRETNINE I OPREMA

Nekretnine i oprema obuhvataju:

	2024	2023
u EUR		
Kancelarijski nameštaj	21.374	26.435
Kompjuterska i ostala oprema	40.327	52.051
Automobili	155.084	59.651
Ulaganje na tujim osnovnim sredstvima	-	-
Lizing IFRS 16	415.164	532.995
Stanje na dan 31. decembra	631.948	671.133

Napomene uz finansijske izveštaje za 2024. godinu Unika neživotno osiguranje a.d. Podgorica

16. NEKRETNINE I OPREMA (nastavak)

Promjene na nekretninama i opremi su kao što slijedi:

11

17. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Dugoročna finansijska ulaganja obuhvataju:

u EUR	2024	2023
Ulaganje u obveznice	14.202.960	14.481.405
Ulaganje u dugoročni depozit	-	-
Učešće u kapitalu NBOCG	50.000	50.000
Ukupno	14.252.960	14.531.405

Hartije od vrijednosti – kuponske (EURO obveznice) – se odnose na obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama. Ove hartije Društvo klasificira kao finansijski instrumenti koji se drže do dospijeća.

Struktura ulaganja u obveznice prikazana je u narednoj tabeli:

U EUR	Kamatna stopa	Datum dospijeća	2024	2023
Serija 2024	3,000%	23.04.2024.	-	2.046.592
Serija 2025	3,375%	21.04.2025.	3.202.816	3.158.413
Serija 2026	3,500%	23.04.2026.	500.339	500.666
Serija 2027	2,875%	16.12.2027.	8.276.013	6.793.947
Serija 2029	2,550%	03.10.2029.	5.426.608	4.028.379
Ukupno			17.405.776	16.527.996

Društvo je potpisivanjem Ugovora o pristupanju Nacionalnom Birou Osiguravača Crne Gore i uplatom suosnivačke kvote od 50.000 EUR postalo suosnivač istog sa alikvotnim udjelom od 1/6.

18. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Na dan 31.12.2024. Društvo je imalo ulaganja u kratkoročne depozite kod poslovnih banaka. Struktura finansijskih ulaganja u depozite sa stanjem na dan 31. decembra tekuće, odnosno prethodne godine je sljedeća:

Naziv banke	31.12.2024.		31.12.2023.			
	Dospijeće	Kamatna stopa	Iznos depozita	Dospijeće	Kamatna stopa	Iznos depozita
Addiko Banka	09.01.2025	2,60%	200.000	02.11.2024	1,65%	450.000
Addiko Banka	02.06.2025	1,65%	490.000	01.06.2024	1,65%	490.000
Addiko Banka	04.11.2025	1,65%	450.000			
Addiko Banka	17.10.2025	1,65%	450.000			
Addiko Banka	26.02.2025	0,70%	150.000			
Erste Banka	26.01.2025	0,20%	100.000	25.01.2024	0,35%	100.000
Erste Banka	22.01.2024	0,35%		22.01.2024	0,35%	400.000
Erste Banka	22.01.2024	0,30%		22.01.2024	0,30%	100.000
Erste Banka	05.01.2024	0,10%		05.01.2024	0,10%	100.000
Stanje na dan 31.12.			1.840.000			1.640.000

19. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva Društva kod poslovnih banaka u iznosu od EUR 161.095 (2023: EUR 172.443). Pregled novčanih sredstava po bankama dat je u sljedećoj tabeli:

u EUR	2024	2023
CKB	95.087	124.153
NLB	6.797	5.393
Erste banka	1.834	997
Hipotekarna banka	2.063	477
Addiko banka	8.984	5.094
Prva banka	5.544	5.227
Lovćen banka	40.785	31.102
Ukupno	161.095	172.443

20. KRATKOROČNA POTAŽIVANJA

Potaživanja za premiju osiguranja i ostala potraživanja imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2024	2023
Potaživanja po osnovu premije osiguranja	2.331.928	2.142.709
Potaživanja po osnovu datih avansa	362.987	180.327
Ostala potraživanja	729.631	192.572
	3.424.546	2.515.608
Ispravka vrijednosti		
- potraživanja po osnovu premija	(262.946)	(266.888)
- potraživanja po osnovu datih avansa	(11.802)	(41.830)
- ostala potraživanja	(11.040)	(22.444)
	(285.788)	(331.161)
Stanje na dan 31. decembra	3.138.758	2.184.447

Starosna struktura neto potraživanja po osnovu premije osiguranja data je sljedećim prikazom:

u EUR	2024	2023
do 30 dana	1.341.143	1.303.007
od 31 do 60 dana	181.383	235.553
od 61 do 90 dana	142.166	54.082
od 91 do 270 dana	313.135	283.179
preko 270 dana	91.154	-
	2.068.981	1.875.821

21. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

Udio reosiguravača u tehničkim rezervama ima sljedeću strukturu:

u EUR	2024	2023
Udio reosiguravača u prenosnoj premiji	1.521.269	1.376.344
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama	915.689	3.180.472
Stanje na dan 31. decembra	2.436.957	4.556.816

22. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2024	2023
Odloženi troškovi sticanja osiguranja	3.542.407	2.735.598
Unaprijed obračunate kamate - obveznice	122.881	93.322
Unaprijed obračunate kamate - depoziti	9.965	6.663
Unaprijed plaćeni troškovi	998.443	292.775
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	15.846	16.779
Stanje na dan 31. decembra	4.689.542	3.145.138

Unaprijed plaćeni troškovi sticanja osiguranja su razgraničeni na period trajanja osiguranja. Razgraničenje troškova sticanja osiguranja je izvršeno srazmjerno učešću prenosne premije u bruto premiji. Ostala aktivna vremenska razgraničenja se odnose na razgraničene popuste na premije osiguranja.

23. KAPITAL I REZERVE

23.1. Osnovni kapital

u EUR	2024	2023
Akcijski kapital	8.695.000	8.695.000
Akumulirani gubitak	(658.072)	(2.133.815)
	8.036.928	6.561.185

Na dan 31. decembra 2024. godine, akcijski kapital Društva čini 86.950 običnih akcija nominalne vrijednosti od EUR 100 po akciji.

Struktura akcijskog kapitala sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine je prikazana u narednoj tabeli:

U EUR	31.12.2024.		31.12.2023.	
	Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća
UNIQA Österreich Versicherungen AG	8.695.000	100,00	8.695.000	100,00
Unika Versicherungen AG, Austrija	-	-	-	-
Ukupno	8.695.000	100,00	8.695.000	100,00

23. KAPITAL I REZERVE (nastavak)

23.2. Margina solventnosti

Društvo je dužno da obračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti ("Sl. List CG", br. 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ.

	Margina solventnosti
I Rezultat	3.137.435
II Rezultat	1.405.831
Prethodna godina	2.259.156
Rezervisane štete u samopridržaju tekuće godine	4.113.576
Rezervisane štete u samopridržaju prethodne godine	4.512.893
Koeficijent	1
Usvojeno	3.137.435

23.3. Adekvatnost kapitala

Obračun adekvatnosti kapitala dat je u sljedećem pregledu:

	2024	2023
u EUR		
Akcijski kapital	8.695.000	8.695.000
Akumulirani gubitak	(658.072)	(2.133.815)
	8.036.928	6.561.185
Nematerijalna imovina	(17.939)	(24.462)
I OSNOVNI KAPITAL	8.018.990	6.536.723
II DOPUNSKI KAPITAL	-	-
III GARANTNI KAPITAL (I+II)	8.018.990	6.536.723
IV STAVKE ODBITKA	-	-
V KAPITAL (I+II-IV)	8.018.990	6.536.723

Na osnovu člana 92 Zakona o osiguranju, kapital Društva iznosi 8.054.867 i veći je od margine solventnosti (koja za period 31.12.2023. iznosi EUR 6.585.647), što je u skladu sa članom 98 Zakona o osiguranju.

Garantni kapital Društva obračunat u skladu sa članom 98a stav 1 Zakona o osiguranju, iznosi EUR 8.054.867 i veći je od 1/3 margine solventnosti), što je u skladu sa članom 98a stav 2 Zakona.

23. KAPITAL I REZERVE (NASTAVAK)

23.3. Adekvatnost kapitala (Nastavak)

Garantni kapital veći je od akcijskog kapitala na osnovu člana 21 i člana 201a (EUR 3.000.000), što je u skladu sa članom 98a stav 3 Zakona.

Na dan 31.12.2024. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju.

Društvo raspolaže dovoljnom visinom kapitala da pokrije iskazani gubitak u poslovanju iz ranijih godina i iz tekućeg obračunskog perioda. Visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja.

24. BRUTO TEHNIČKE REZERVE

Struktura bruto tehničkih rezervi data je u sljedećem prikazu:

u EUR	2024	2023
Bruto prenosne premije	12.160.590	10.105.644
Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	1.962.245	4.436.157
Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljenе štete	2.885.653	2.954.036
Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta	181.367	303.172
Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja	90.457	99.653
Stanje na dan 31. decembra	17.280.313	17.898.662

Društvo je na bazi Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za neistekle rizike (Sl. List CG br. 054/18) od 31.07.2018 uvelo obračun tehničkih rezervi za neistekle rizike za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom periodu po ugovorima o osiguranju iz tekućeg perioda, odnosno za pokriće očekivanog iznosa šteta i troškova u narednom periodu ako taj očekivani iznos prelazi iznos rezervi za prenosne premije.

Promjene na bruto prenosnoj premiji u toku godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

u EUR	2024	2023
Prenosna premija, stanje na dan 1. Januar	10.105.644	8.379.208
Promjena prenosne premije u toku godine	2.054.946	1.726.436
Ukupno prenosna premija na 31. Decembar	12.160.590	10.105.644

24. BRUTO TEHNIČKE REZERVE (NASTAVAK)

Promjene na rezervisanim štetama u toku godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

u EUR	2024	2023
Rezervisane nastale prijavljene štete, stanje na dan 1. januar	4.436.157	1.539.916
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete u toku godine	(2.473.912)	2.896.241
Rezervisane nastale prijavljene štete na dan 31. decembar	1.962.245	4.436.157
Rezervisanja za nastale a neprijavljenе štete, stanje na dan 1. januar	2.954.036	2.932.303
Promjene rezervisanja za nastale a neprijavljenе štete u toku godine	(68.383)	21.733
Rezervisanja nastale a neprijavljenе štete na dan 31. decembar	2.885.653	2.954.036
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta, stanje na dan 1. januar	303.171	207.527
Promjene rezervisanja za za troškove likvidacije šteta u toku godine	(121.804)	95.644
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta na dan 31. decembar	181.367	303.171
Ukupno bruto rezervisanja za štete na 31. decembar	5.029.265	7.693.364

Promjene na rezervama za neistekle rizike u toku godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

u EUR	2024	2023
Rezerve za neistekle rizike, stanje na dan 1. januar	99.653	141.279
Promjena rezervi za neistekle rizike u toku godine	(9.196)	(41.626)
Ukupno rezerve za neistekle rizike na 31. decembar	90.457	99.653

U skladu sa članom 93. Zakona o osiguranju, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine ima pokriće sredstva tehničkih rezervi oblicima imovine propisane članom 90 Zakona o osiguranju i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl. List CG“, br. 62/18).

Na dan 31.12.2024. godine sredstva bruto tehničkih rezervi uložena su u sljedeće oblike aktive:

Naziv aktive	Iznos u EUR	Udio (%)
Depoziti kod banaka	1.840.000	10,65%
Obveznice i druge dužničke HOV koje su izdate od strane države CG / dio	13.003.355	75,25%
Udio reosiguravača u bruto tehničkim rezervama	2.436.957	14,10%
UKUPNO:	17.280.313	100,00%

Na dan 31.12.2023. godine sredstva bruto tehničkih rezervi uložena su u sljedeće oblike aktive:

Naziv aktive	Iznos u EUR	Udio (%)
Depoziti kod banaka	1.640.000	9,16%
Obveznice i druge dužničke HOV koje su izdate od strane države CG / dio	11.701.846	65,38%
Udio reosiguravača u bruto tehničkim rezervama	4.556.816	25,46%
UKUPNO:	17.898.662	100,00%

Struktura državnih obveznica po ročnosti prikazana je u napomeni 17, a struktura ulaganja depozita po bankama i ročnosti u napomeni 18.

25. KRATKOROČNE OBAVEZE

Kratkoročne obaveze imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2024	2023
Obaveze po osnovu šteta	16.916	7.323
Obaveze za povrate sredstva	154.689	145.649
Obaveze za premiju reosiguranja	131.097	109.726
Obaveze za porez na premiju	429.263	89.911
Kratkoročne obaveze iz finansiranja	-	-
Obaveze prema dobavljačima	286.090	73.769
Obaveze prema zaposlenima	67.108	146
Ostale obaveze	181.133	484.600
Stanje na dan 31. decembra	1.268.295	910.124

26. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja imaju sljedeću strukturu:

u EUR	2024	2023
Ukalkulisani troškovi	1.988.195	1.159.458
Doprinos za preventivu	862.333	632.311
Stanje na dan 31. decembra	2.850.528	1.791.769

Ukalkulisani troškovi odnose se na troškove iz redovnog poslovanja.

27. POVEZANA LICA

27.1. Poslovni odnosi sa matičnim društvom

Vlasnik Društva je UNIQA Internationale AG Austrija u čijem se vlasništvu nalazi 100,00% akcija Društva.

27.2. Transakcije sa povezanim licima

- a) Pregled transakcija sa povezanim pravnim licima s kojima je Društvo imalo pravne poslove i transakcije tokom 2024. odnosno 2023:

BILANS STANJA	Naziv povezanog lica	2024	2023
u EUR			
AKTIVA			
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama	Unika RE AG, Zurich	915.689	3.180.472
Ostala potraživanja	UNIQA IT Services	-	3.546
AVR-Unaprijed plaćeni troškovi - licence	Raiffeisen Informatik Consulting	14.606	22.088
		930.295	3.206.105

27. POVEZANA LICA(nastavak)

27.2. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

	Naziv povezanog lica	2024	2023
PASIVA			
PVR- ukalkulisani troškovi - konsalting	UNIQA Capital Markets GmbH	1.678	1.058
PVR- ukalkulisani troškovi - konsalting	UNIQA Neživotno osiguranje ado Beograd	27.646	13.213
PVR- ukalkulisani troškovi	SEED	581.364	188.200
PVR- ukalkulisani troškovi	Uniqa IT Services	32.182	19.788
Obaveze za premiju reosiguravača	Uniqa RE AG, Zurich	125.542	109.746
Obaveze prema društvima iz grupe	UNIQA Neživotno osiguranje ado, Beograd	-	-
Obaveze prema društvima iz grupe	UNIQA Insurance Group AG, Wien	208.378	66.829
Obaveze prema društvima iz grupe	SEED	-	-
Obaveze prema društvima iz grupe	Uniqa IT Services	-	-
Druge kratkoročne obaveze iz finansiranja	UNIQA Insurance Group AG, Wien	-	-
Prenosna premija koja pada na teret reosiguravača	Uniqa RE AG, Zurich	(1.303.778)	(1.086.158)
		(326.989)	(687.324)

BILANS USPJEHA

u EUR

PRIHODI

Prihodi od premije osiguranja	UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	(1.359)	-
Smanjenje prihoda za udio reosiguranja u premijama osiguranja	Uniqa RE AG, Zurich	(2.627.203)	(2.017.169)
Promjene prenosne premije reosiguravajući dio	Uniqa RE AG, Zurich	(1.086.158)	(1.017.684)

	Naziv povezanog lica	2024	2023
UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	(1.359)	-	-
Uniqa RE AG, Zurich	(2.627.203)	(2.017.169)	-
Uniqa RE AG, Zurich	(1.086.158)	(1.017.684)	-
	(3.714.719)	(3.034.853)	-

BILANS USPJEHA

u EUR

RASHODI

	Naziv povezanog lica	2024	2023
Umanjenje rashoda po osnovu učešća u naknadi šteta reosiguravajući dio	Uniqa RE AG, Zurich	(558.715)	(784.017)
Umanjenje rashoda po osnovu smanjenja rezervisanih šteta reosiguravajući dio	Uniqa RE AG, Zurich	(651.160)	(740.479)
Umanjenje troškova - prihodi od provizija reosiguranja	Uniqa RE AG, Zurich	(873.411)	(691.368)
Konsultantske usluge	UNIQA Neživotno osiguranje ado, Beograd	138.174	123.858
Konsultantske usluge	UNIQA Capital Markets GmbH, Wien	4.262	4.618
Konsultantske usluge	UNIQA Insurance Group AG, Wien	340.997	256.363
Troškovi održavanje servera i mreže	sTech doo, Beograd	935.445	506.473
Troškovi održavanje servera i mreže	UNIQA Neživotno osiguranje ado, Beograd	-	6.662
Troškovi licence IT	UNIQA IT Services	43.782	39.685
Troškovi licence IT	Raiffeisen Informatik Consulting	41.222	9.658
Naknade zaposlenima	UNIQA Österreich Versicherungen AG, Wien	14.487	15.259
Naknade zaposlenima	UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	6.200	8.965
		(558.718)	(1.244.325)

27. POVEZANA LICA (nastavak)

27.2. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

b) Prenosi zajedničkih troškova

U skladu sa Protokolom o međusobnom preuzimanju i učešću u troškovima sa UNIQA životnog i UNIQA neživotnog osiguranja ad, izvršen je obračun i prenos pripadajućih troškova po principu proporcionalnog učešća, a odnose se na zajedničke troškove poslovanja, u neto iznosu od EUR 29.250 (2023: EUR 29.361).

BILANS STANJA u EUR	Naziv povezanog lica	2024	2023
Ostala potraživanja	UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	2.439	2.412
		<u>2.439</u>	<u>2.412</u>
BILANS USPJEHA u EUR	Naziv povezanog lica	2024	2023
Rashodi Prenos troškova sa UNIQA životnog osiguranja / uvećanje troškova	UNIQA životno osiguranje ad, Podgorica	29.250	29.361
		<u>29.250</u>	<u>29.361</u>

Zaposleni, članovi upravnih i nadzornih tijela, direktori i ostali zaposleni ne koriste kredite odobrene od stane Društva, niti garancije u 2024. i 2023. godini, niti imaju vlasničke udjele u Društvu.

28. SUDSKI SPOROVI

Društvo na dan 31. decembar 2024. godine na rezervacijama za 161 sudski spor po osnovu odštetnih zahtjeva i ima rezervisan iznos od EUR 855.021,81. Rukovodstvo smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava, ishod sporova u toku neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

29. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Događaji nakon dana bilansa su događaji koji su se desili nakon izvještajnog perioda, a prije datuma objavljivanja finansijskih izvještaja. Postoje dvije vrste događaja nakon dana bilansa:

- 1) Događaji koji pružaju dodatne informacije o uslovima koji su postojali na datum bilansa stanja i
- 2) Događaji koji pružaju nove informacije o uslovima koji nisu postojali na datum bilansa stanja.

U Društvu nisu zabilježeni događaji nakon dana bilansa.

U Podgorici, 31.03.2025. godine

Godišnji izvještaj menadžmenta za 2024. godinu Uniqa neživotno osiguranje a.d.Podgorica

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
UNIQA NEŽIVOTNO OSIGURANJE AD, PODGORICA**

**Godišnji izvještaj menadžmenta
za 2024. godinu**

Podgorica, mart 2025. godine

SADRŽAJ

1. Kratak opis poslovne aktivnosti pravnog lica i organizaciona struktura Društva.....	3
2. Istinit prikaz razvoja, analize finansijskog položaja i rezultata poslovanja pravnog lica, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje primjerene za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela.....	6
a) Tržište neživotnih osiguranja u Crnoj Gori	6
b) Rezultati poslovanja	8
c) Prihodi od bruto premije osiguranja	9
d) Troškovi sprovođenja osiguranja	9
e) Podaci o štetama	10
f) Margina solventnosti	10
g) Adekvatnost kapitala	11
h) Bruto tehničke rezerve	12
i) Struktura deponovanj i ulaganja sredstava tehničkih rezervi.....	13
j) Likvidnost Društva	13
k) Organi upravljanja	13
l) Akcionari.....	15
3. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine.....	14
4. Budući razvoj premijskog rezultata i kanala prodaje	14
5. Aktivnosti istraživanja i razvoja.....	17
6. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udjela	18
7. Postojanje poslovnih jedinica	18
8. Podaci o finansijskim instrumentima koji se koriste ako su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka	18
9. Informacije o ciljevima i metodama upravljanja finansijskim rizikom pravnog lica, uključujući politiku izbjegavanja ili smanjenja gubitaka za svaku veću vrstu najavljene transakcije za koju se koristi zaštita od rizika	19
10. Informacije o izloženosti pravnog lica rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka.....	21
11. Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja, zajedno sa politikom zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita	23
12 . Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.....	28

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Sl. listu CG", br. 52/16 od 9. avgusta 2016), član 11 i član 14, Uniqa Neživotno osiguranje a.d. Podgorica objavljuje izvještaje za 2021. godinu:

Upotreba rodno osjetljivog jezika
Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Obaveza sastavljanja finansijskih iskaza, Godišnji izvještaj menadžmenta

Član 11.

1. Kratak opis poslovne aktivnosti pravnog lica i organizaciona struktura Društva

Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "UNIQA neživotno osiguranje", Podgorica (u daljem tekstu "Društvo") osnovali su "UNIQA International Beiteiligungs" Vienna i "UNIQA Versicherungs-Holding" GmbH Vienna zaključenjem ugovora o osnivanju akcionarskog društva za osiguranje dana 31. decembra 2007. godine.

Vlada Republike Crne Gore, Agencija za nadzor osiguranja, Rješenjem br. 09-5/08 od 24. aprila 2008. godine, izdala je Društvu dozvolu za rad. Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 28. maja 2008. godine pod registskim brojem 4-0008733/001 kada je i zvanično počelo sa radom.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju sve vrste neživotnog osiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju ("Sl. list RCG", br. 78/06, 19/07, Sl. List CG", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 6/13, 55/16).

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona 98/4.

Na dan 31.12.2024. godine, Društvo je imalo 108 zaposlenih (2023: 107).

Predmet poslovanja Društva čine sljedeća neživotna osiguranja:

- 01 – Osiguranje od posljedica nezgode
- 02 – Dobrovoljno zdravstveno osiguranje
- 03 – Osiguranje motornih vozila
- 06 – Osiguranje plovnih objekata
- 07 – Osiguranje robe u prevozu
- 08 – Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti
- 09 – Ostala osiguranja imovine
- 10 – Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila
- 12 – Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata
- 13 – Osiguranje od opšte odgovornosti
- 14 – Osiguranje kredita

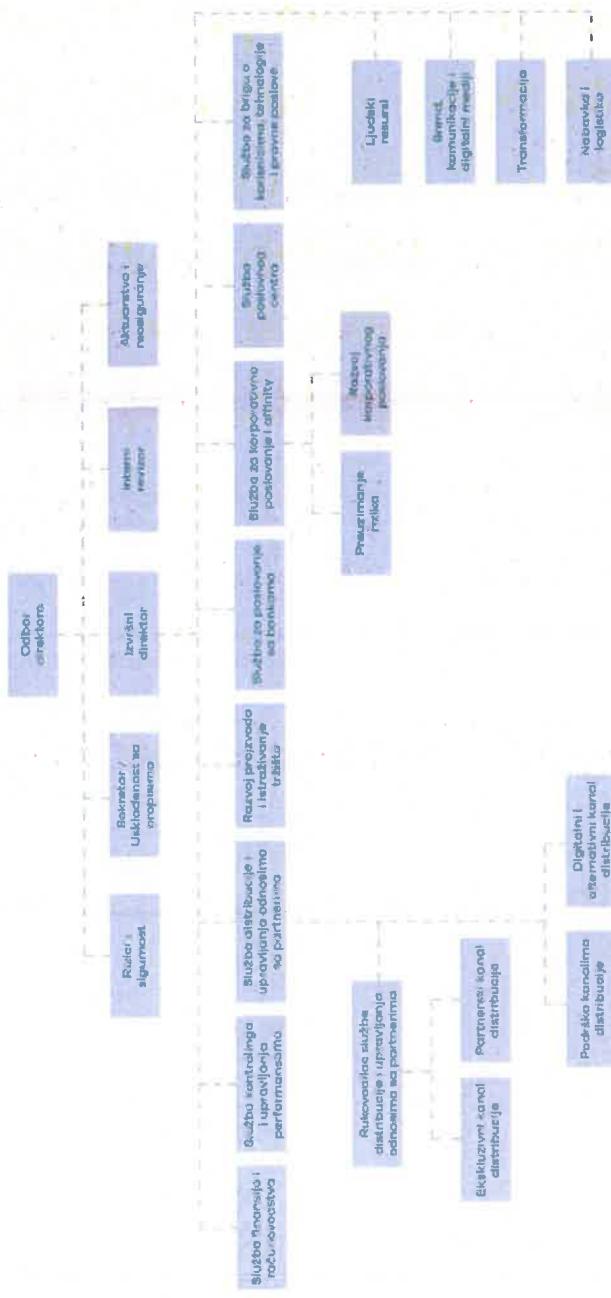
- 15 – Osiguranje jemstva
- 16 – Osiguranje finansijskih gubitaka
- 17 – Osiguranje troškova pravne zaštite
- 18 – Osiguranje pomoći na putu
- 19 – Ostala neživotna osiguranja

Proizvodi su prilagođeni kako kanalima prodaje tako i ciljnoj grupi. Tokom 2023. godine Društvo je unapredovalo svoje proizvode kroz izmjenu i dopunu postojećih uslova i tarifa, a u cilju odgovora na potrebe tržišta kao i pojednostavljenja i uvođenja inovacija.

Društvo radi na inovacijama ne samo sa proizvodima već i sa uprošćavanjem procesa vezanih za samo poslovanje društva.

Organizaciona struktura Društva:

UNIQA neživotno osiguranje a.d. Podgorica

2. Istinit prikaz razvoja, analize finansijskog položaja i rezultata poslovanja pravnog lica, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje primjerene za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela

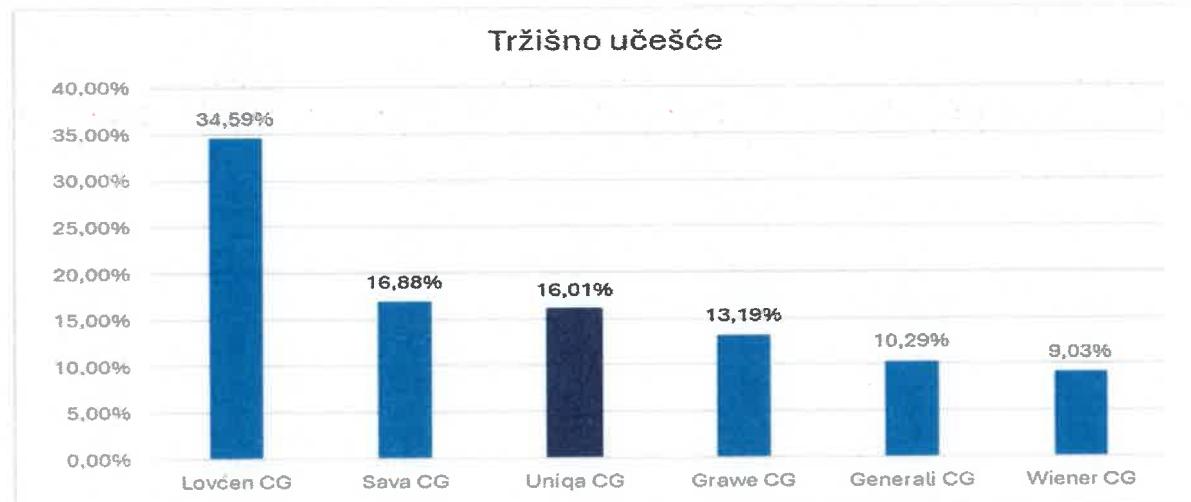
a) Tržište neživotnih osiguranja u Crnoj Gori

Prema preliminarnim podacima o ostvarenim rezultatima koje je objavila Agencija za nadzor osiguranja ukupna bruto premija osiguravajućih društava za 2024. godinu iznosi 134.194.151 EUR (2023: 119.453.725 EUR). Učešće UNIQA osiguranja (neživotno i životno osiguranje) u ukupnoj bruto premiji ostvarenoj na tržištu osiguranja u Crnoj Gori u 2023. godini iznosi 16,01% (2023: 15,74%). Učešće premije neživotnih osiguranja UNIQA neživotnog osiguranja u ukupnoj bruto premiji neživotnih osiguranja ostvarenoj na tržištu osiguranja za isti period iznosi 18,64% (2023: 17,91%), dok učešće premije UNIQA životnog osiguranja u ukupnoj premiji životnih osiguranja iznosi 5,97% (2023: 6,94%).

Rang osiguravajućih društava po učešću u bruto fakturisanoj premiji:

R.br	Društvo za osiguranje	Bruto fakturisana premija 2024	Bruto fakturisana premija 2023	Promjena (%)	Učešće 2024 (%)	Učešće 2023 (%)
1	Lovćen (Než. i život)	46.418.973	41.788.493	11,08%	34,59%	34,98%
2	Sava Montenegro	22.653.604	20.670.382	9,59%	16,88%	17,30%
3	UNIQA (Než. i život)	21.489.253	18.799.469	14,31%	16,01%	15,74%
4	Generali	17.697.605	16.203.931	9,22%	13,19%	13,57%
5	Grawe (Než. i život)	13.810.658	12.834.495	7,61%	10,29%	10,74%
6	Wiener Städtische	12.124.059	9.156.955	32,40%	9,03%	7,67%
TOTAL		134.194.151	119.453.725	12,34%	100,00%	100,00%

Učešće društava u ukupnoj premiji tržišta osiguranja u 2024. godini:

UNIQA osiguranje (posmatrano kumulativno za rezultate neživotnog i životnog osiguranja) je u 2024. godini ostvarilo rast od 14,31% u odnosu na 2023. godinu.

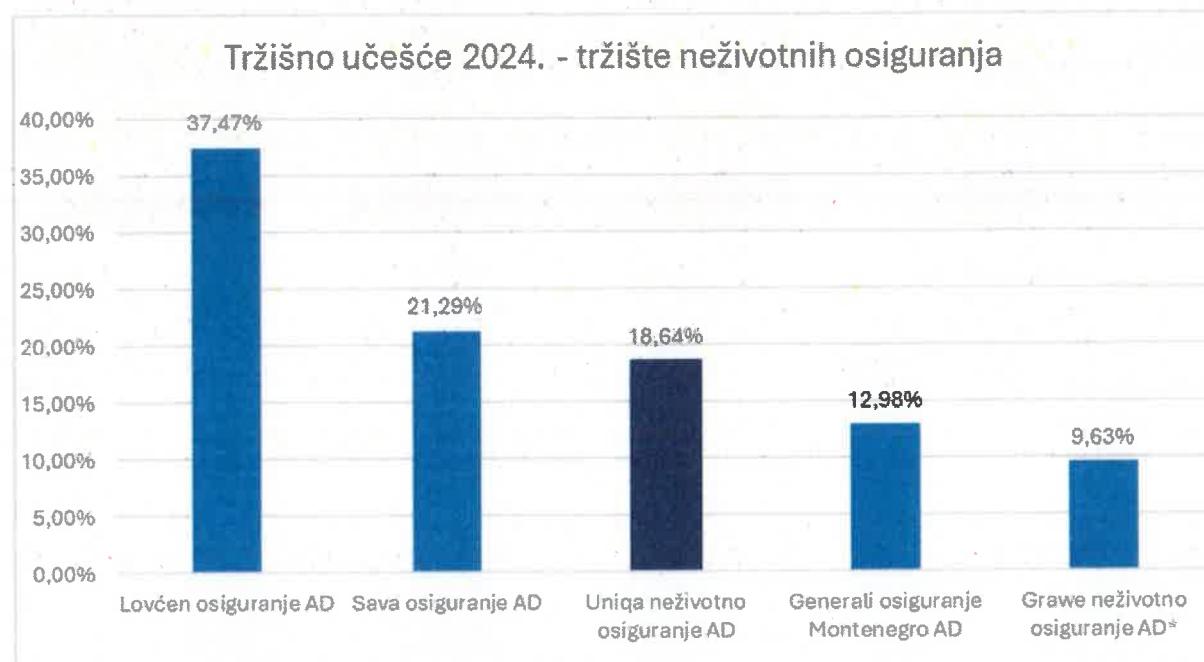
1.1. Tržište neživotnih osiguranja u Crnoj Gori

Učešće UNIQA neživotnog osiguranja u ukupnoj bruto premiji neživotnih osiguranja ostvarenoj na tržištu neživotnih osiguranja u 2024. godini iznosi 18,64% (17,91% u 2023. godini).

Rang osiguravajućih društava po učešću u bruto fakturisanoj premiji:

R.br	Društvo za osiguranje	Bruto fakturisana premija 2024	Bruto fakturisana premija 2023	Promjena (%)	Učešće 2024 (%)	Učešće 2023 (%)
1	Lovćen (Neživot)	39.879.600	36.481.323	9,32%	37,47%	38,07%
2	Sava Montenegro	22.653.604	20.670.382	9,59%	21,29%	21,57%
3	UNIQA (Neživot)	19.832.384	17.160.184	15,57%	18,64%	17,91%
4	Generali	13.810.658	12.834.495	7,61%	12,98%	13,39%
5	Grawe (Neživot)	10.246.966	8.684.507	17,99%	9,63%	9,06%
	TOTAL	106.423.212	95.830.890	11,05%	100,00%	100,00%

Učešće društava u ukupnoj premiji tržišta neživotnih osiguranja u 2024. godini:

UNIQA neživotno osiguranje je u 2024. godini ostvarilo rast premije neživotnih osiguranja od 15,57% u odnosu na 2023. godinu.

Posmatrajući tržišni portfolio neživotnih osiguranja, u 2024. godini, najveći apsolutni rast je ostvarilo osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila (autoodgovornost) (a ujedno ima i najveći volumen premije na tržištu). Uz autoodgovornost, dvije vrste koje su značajnije rasle su osiguranje nezgode i osiguranje motornih vozila – kasko osiguranje, dok je zdravstveno osiguranje usporilo rast u odnosu na prethodne godine. Pad bilježi osiguranje kredita, nastavljajući trend pada iz prethodne godine.

U nastavku je prikaz premije osiguranja po vrsti neživotnog osiguranja za 2024. godinu, kao i poređenje promjene u odnosu na 2023. godinu.

VRSTA OSIGURANJA	Bruto fakturisana premija 2024	Bruto fakturisana premija 2023	Promjena (%)
Osiguranje od posljedica nezgode	14.662.571	12.657.591	15,84%
Zdravstveno osiguranje	6.346.805	5.984.465	6,05%
Osiguranje motornih vozila	11.020.206	9.088.810	21,25%
Osiguranje šinskih vozila	239.968	184.150	30,31%
Osiguranje vazduhoplova	770.054	756.134	1,84%
Osiguranje plovnih objekata	323.874	563.866	-42,56%
Osiguranje robe u prevozu	721.291	616.903	16,92%
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	4.536.169	4.067.170	11,53%
Ostala osiguranja imovine	12.224.535	10.810.936	13,08%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	47.550.612	43.675.721	8,87%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	889.305	918.508	-3,18%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	514.608	434.829	18,35%
Osiguranje od opšte odgovornosti za štetu	2.895.400	2.499.317	15,85%
Osiguranje kredita	1.198.171	1.358.644	-11,81%
Osiguranje jemstva	68.317	62.425	9,44%
Osiguranje finansijskih gubitaka	607.031	499.022	21,64%
Osiguranje troškova pravne zaštite	6.879	5.483	25,47%
Putno osiguranje	1.750.230	1.555.606	12,51%
Druge vrste neživotnih osiguranja	97.184	91.310	6,43%
UKUPNO	106.423.212	95.830.890	11,05%

b) Rezultati poslovanja

Društvo je za 2024. godinu iskazalo pozitivan poslovni rezultat poslovanja u iznosu od 669.978 EUR.

U EUR	2024	2023
Poslovni prihodi	14.992.218	13.005.042
Finansijski rezultat od ulaganja, neto	665.548	367.783
Ukupni prihodi	15.657.766	13.372.825
Poslovni rashodi	(7.332.884)	(6.123.377)
Troškovi sprovođenja osiguranja	(7.562.166)	(5.563.997)
Ukupni rashodi	(14.895.050)	(11.687.374)
Rashodi na ime poreza	(94.738)	(209.708)
Rashod na ime odloženog poreza		
Neto dobit	667.978	1.475.744

U strukturi ukupnih prihoda učešće poslovnih prihoda je 95,75%. Obračunata bruto premija iznosi 19.832.386 EUR, dok premija predata u reosiguranje iznosi 3.592.698 EUR. Tokom 2024. godine, došlo je do pada rezervi za prenosne premije u ukupnom iznosu od 2.054.946 EUR kao i povećanje rezervi za prenosne premije za reosiguravajući dio u iznosu od 144.924 EUR. Neto prihodi od ostalih usluga u 2024. godini iznosili su 662.552 EUR.

U strukturi ukupnih rashoda učešće poslovnih rashoda je 49,23%. U okviru poslovnih rashoda najviše učestvuju neto rashodi naknada šteta u iznosu od 5.822.461 EUR, ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja iznose 1.510.423 EUR, dok je u toku godine došlo do neto smanjenja rezervisanih šteta u iznosu 339.317 EUR.

Ostvareni finansijski rezultat u 2024. godini iznosi 665.548 EUR. Prihodi od investiranja su ostvareni najvećim dijelom ulaganjem u državne kuponske obveznice koje su klasifikovane u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća dok manjim dijelom kroz kratkoročne depozite kod poslovnih banaka.

c) Prihodi od bruto premije osiguranja

Pregled ostvarene bruto premije osiguranja u 2024. godini po vrstama osiguranja i u poređenju sa bruto premijom ostvarenom u 2023. godini:

Vrsta osiguranja	2024	2023	% promjene
01 Nezgoda	3.862.716	2.633.082	46,70%
02 Zdravstveno	2.311.619	2.768.561	-16,50%
03 Kasko	866.322	636.240	36,06%
07 Transport	12.079	13.788	-12,40%
08 Imovina požar	534.120	448.805	19,01%
09 Ostala imovina	2.973.976	2.803.917	6,07%
10 Autoodgovornost	7.783.971	6.489.048	19,96%
12 Odgovornost plovni objekti	165.651	160.549	3,18%
13 Opšta odgovornost	641.947	560.971	14,43%
16 Finansijski gubici	201.694	180.556	11,71%
17 Troškovi pravne zaštite	777	667	16,48%
18 Putno	380.327	372.691	2,05%
19 Ostala neživotna osiguranja	97.184	91.310	6,43%
Ukupno	19.832.384	17.160.184	15,57%

Ostvarena bruto premija u 2024. godini je za 15,57% veća u odnosu na 2023. godinu.

U strukturi ostvarene premije tokom 2024. godine dominira nezgoda sa 46,70% učešća u ukupnom portfoliju, zatim ostala: kasko 36,06% autoodgovornost 19,96% i imovina požar sa 19,01%. Nezgoda koja ujedno bilježi i najveći apsolutni rast u porfoliu sa rastom od 1.229.634 EUR.

d) Troškovi sprovođenja osiguranja

Društvo je tokom 2024. godine ostvarilo povećanje od 35,91% u troškovima sprovođenja osiguranja.

	2024	2023	% promjene
Troškovi pribave	5.223.471	4.025.841	29,75%
Troškovi uprave	3.328.432	2.386.245	39,48%
Troškovi sprovođenja osiguranja	8.551.904	6.412.086	33,37%
Provizija od reosiguranja	(989.738)	(848.089)	16,70%
Troškovi sprovođenja osiguranja umanjeni za proviziju reosiguravača	7.562.166	5.563.997	35,91%

Značajan udio troškova pribave u ukupnim troškovima sprovođenja osiguranja je opravdano jakom prodajnom snagom i forsiranjem sopstvenih prodajnih kanala u pribavljanju premije.

e) Podaci o štetama

Društvo je u posmatranom periodu imalo 22.374 prijavljenih šteta (sve štete sopstvenog portfelja), što sa 1.091 rezervisanom štetom iz prethodne godine (sve štete sopstvenog portfelja) daje ukupno 23.465 šteta. Od ovog broja su pozitivno riješene 20.930 štete, 1.565 štete je odbijeno, a 970 šteta su rezervisane.

Stepen ažurnosti u likvidaciji šteta je 95,87%, dok je stepen ažurnosti u isplati šteta 83,97% (prema iznosu šteta), odnosno 99,05% (prema broju komada šteta).

U 2024 godini zabilježeno je povećanje ukupno likvidiranih šteta od 35,90% u odnosu na 2023. godinu.

u EUR	2024	2023	% promjene
Nezgoda	819.428	803.589	1,97%
Zdravstveno	1.089.789	930.196	17,16%
Kasko	498.618	270.021	84,66%
Transport	1.351	-	
Imovina požar	34.174	349.683	-90,23%
Ostala imovina	479.324	305.338	56,98%
Autoodgovornost	3.599.611	2.126.228	69,30%
Opšta odgovornost	85.270	10.216	734,71%
Finansijski gubici	89.492	61.261	46,08%
Putno	44.795	104.075	-56,96%
Ostala neživotna osiguranja	250	535	-53,24%
Ukupno	6.742.101	4.961.140	35,90%

Bruto kvota šteta na 31.12.2024. godine na nivou ukupnog portfolija, obračunata kao procenat udjela bruto rashoda za štete u bruto zarađenoj premiji iznosi 38,86%, dok neto kvota šteta, nakon uticaja rezultata reosiguranja, iznosi 52,47%.

f) Margina solventnosti

Društvo je dužno da obračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti ("Sl. list CG", br. 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da marginu solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ.

Obračun margine solventnosti na dan 31.12.2024. godine:

	Margina solventnosti
I Rezultat	3.137.435
II Rezultat	1.405.831
Prethodna godina	2.259.153
Rezervisane štete u samopridržaju tekuće godine	4.113.576
Rezervisane štete u samopridržaju prethodne godine	4.512.893
Koeficijent	1
Usvojeno	3.137.435

g) Adekvatnost kapitala

Obračun adekvatnosti kapitala dat je u sljedećem pregledu:

	2024	2023
u EUR		
Akcijski kapital	8.695.000	8.695.000
Akumulirani gubitak	(658.072)	(2.133.815)
	8.036.928	6.561.185
Nematerijalna imovina	(17.939)	(24.462)
I OSNOVNI KAPITAL	8.018.990	6.536.723
II DOPUNSKI KAPITAL	-	-
III GARANTNI KAPITAL (I+II)	8.018.990	6.536.723
IV STAVKE ODBITKA	-	-
V KAPITAL (I+II-IV)	8.018.990	6.536.723

Na osnovu člana 92 Zakona o osiguranju, kapital Društva iznosi 8.018.990 EUR i veći je od margine solventnosti (koja za period 31.12.2023. iznosi 3.137.435 EUR), što je u skladu sa članom 98 Zakona o osiguranju.

Garantni kapital Društva obračunat u skladu sa članom 98a stav 1 Zakona o osiguranju, iznosi 8.018.990 EUR i veći je od 1/3 margine solventnosti, što je u skladu sa članom 98a stav 2 Zakona.

Garantni kapital veći je od akcijskog kapitala na osnovu člana 21 i člana 21a (3.000.000 EUR), što je u skladu sa članom 98a stav 3 Zakona.

Na dan 31.12.2024. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju.

Društvo raspolaže dovoljnom visinom kapitala da pokrije iskazani gubitak u poslovanju iz ranijih godina i iz tekućeg obračunskog perioda. Visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja.

h) Bruto tehničke rezerve

Struktura bruto tehničkih rezervi na dan 31.12.2024. godine data je u sljedećem prikazu:

Vrsta osiguranja	Prenosna premija	Ukupno rezervisane štete	Rezerve za neistekle rizike	Ukupno tehničke rezerve
01 Nezgoda	3.235.042	456.869	-	3.691.911
02 Zdravstveno	940.760	177.010	-	1.117.770
03 Kasko	449.199	137.164	-	586.362
04 Šinska vozila	-	-	-	-
05 Vazduhoplovi	-	-	-	-
06 Plovni objekti	-	-	-	-
07 Transport	3.059	1.120	-	4.179
08 Imovina požar	522.499	178.193	-	700.692
09 Ostala imovina	2.317.438	417.282	-	2.734.720
10 Autoodgovornost	3.901.392	3.306.311	-	7.207.703
11 Odgovornost vazduhoplovi	-	-	-	-
12 Odgovornost plovni objekti	78.344	-	-	78.344
13 Opšta odgovornost	251.310	222.942	-	474.252
14 Krediti	-	-	-	-
15 Jemstvo	-	-	-	-
16 Finansijski gubici	392.905	37.934	90.457	521.297
17 Troškovi pravne zaštite	207	-	-	207
18 Putno	47.662	85.302	-	132.963
19 Ostala neživotna osiguranja	20.773	9.138	-	29.911
UKUPNO	12.160.590	5.029.265	90.457	17.280.312

i) Struktura deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi

Na dan 31.12.2024. godine sredstva bruto tehničkih rezervi uložena su u sljedeće oblike aktive:

Naziv aktive	Iznos u EUR	Udio (u %)
Depoziti kod banaka	1.840.000	10,65%
Obveznice i druge dužničke HOV koje su izdate od strane države CG / dio	13.003.355	75,25%
Udio reosiguravača u bruto tehničkim rezervama	2.436.957	14,10%
UKUPNO:	17.280.312	100,00%

Ukupne tehničke rezerve se najvećim dijelom pokrivaju iz ulaganja u državne obveznice (75,25%), dok se ostatak bruto tehničkih rezervi pokriva iz depozita (10,65%) i udjela reosiguravača u bruto tehničkim rezervama (14,10%).

U skladu sa članom 93. Zakona o osiguranju, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine ima pokriće sredstva tehničkih rezervi oblicima imovine propisane članom 90 Zakona o osiguranju i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl.list CG“, br. 62/18).

j) Likvidnost Društva

Pokazatelj likvidnosti Društva utvrđen na osnovu odnosa vrijednosti likvidnih sredstava i obaveza Društva u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014.) i na dan 31.12.2024. godine je iznosio 2,24 (na dan 31.12.2023: 2,98) što pokazuje da je Društvo likvidno.

U EUR	31.12.2024	31.12.2023
Likvidna sredstva	2.838.553	2.546.055
Gotovinska sredstva na računima	161.095	172.443
Depoziti po viđenju, depoziti s rokom dospijeća od 14 dana	1.840.000	1.640.000
Realno očekivani prilivi u narednih 14 dana po osnovu premija, imajući u vidu prosječan dnevni prilik u posljednjih godinu dana	837.458	733.612
Obaveze	1.268.114	854.935
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	16.916	7.323
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	131.097	109.726
Kratkoročne obaveze iz finansiranja	-	-
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	67.108	146
Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja i druge kratkoročne obaveze	117.545	147.592
Ostale obaveze	791.924	420.148
Obaveze i svi drugi odloženi izdaci koji nijesu iskazani kao obaveza u bilansu stanja, ali za koje je izvjesno da će nastupiti u roku od 14 dana od dana za koji se obračunava pokazatelj likvidnosti	143.525	170.000
Pokazatelj likvidnosti	2,24	2,98

k) Organi upravljanja

Odbor direktora: Adel Bahtanović - predsjednik;
Nela Belević – član;
Aco Aleksić – nezavisni član.

Izvršni direktor: Vladimir Marković

Članovi organa upravljanja ne posjeduju akcije društva.

l) Akcionari

U EUR	31.12.2024.		31.12.2023.	
	Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća
UNIQA Österreich Versicherungen AG	8.695.000	100,00	8.695.000	100,00
Ukupno	8.695.000	100,00	8.695.000	100,00

m) Podaci o akcijama

CFI kod:	ESVUFR
CFI opis:	obične akcije, svaka akcija jedan glas, prenos vlasništva nije ograničen, u potpunosti otplaćeno, glase na ime
ISIN:	MEUNIQRA1PG3
Nominalna vrijednost (u EUR):	100,0000
Ukupna količina:	86.950

3. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Tokom 2024. godine UNIQA je podržala inicijativu 'Zeleni talas', program koji djeluje u okviru firme Mont Way i NVO Gnjiezdo, sa sjedištem u Podgorici, u *NEST Coworking prostoru*. Misija ovog programa je podizanje svijesti i implementacija održivih praksi u oblasti upravljanja otpadom, kroz inovativne ekološke inicijative, edukaciju zajednice i promociju odgovornog odnosa prema prirodi. Fokus je na četiri glavna aspekta: edukacija, inovacije, reciklaža i efikasno upravljanje otpadom.

Kroz svoje aktivnosti, Zeleni talas stvara zelene promjene širom Crne Gore, osnažujući građane, institucije i kompanije da zajedničkim snagama rade na očuvanju naše životne sredine i promovisanju održivog razvoja.

4. Budući razvoj premijskog rezultata i kanala prodaje

U prethodnoj godini UNIQA neživotno osiguranje je ostvarilo dobre rezultate u pogledu razvoja bruto fakturisane premije. Strategijski pristup koji se zasnivao na fokusu i dijelu proizvoda namijenjenih bankaskom tržištu, zatim proizvoda zdravstvenog osiguranja, zatim proizvoda namijenjenim malim i srednjim preduzećima kao i dijelom proizvoda obaveznog osiguranja od odgovornosti prema trećim licima pokazala se kao uspješna i adekvatna ovom tržištu. Stoga Društvo planira da nastavi aktivnosti na dodatnom podspješivanju razvoja ovih segmenata i to kroz sljedeće aktivnosti.

Unapređivanje programa obnova osiguranja sa fokusom na profitabilne klijente

U cilju povećavanja stabilnosti portfelja Društvo planira razvoj automatizacije obračuna frekvencije i racija šteta po klijentu sa ciljem da aktivno, iz mjeseca u mjesec prati razvoj racija šteta i profitabilnosti preuzetih rizika po vrstama osiguranja. Uz navedenu automatizaciju obračuna Društvo planira i da istu omogući na pregled svim relevantnim učesnicima u procesu donošenja Odluka prilikom izrade kvotacija / ponuda za obnovu osiguranja.

Kao dodatna podrška kontroli procesa obnova Društvo će razviti poseban panela pregleda obnovljenih i neobnovljenih ugovora o osiguranju kako bi adekvatno mogla da prati racio retencije a posebno iz ugla kanala distribucije.

Na ovaj način Društvo planira da osnaži i dodatno osigura obnovu izuzetno difersifikovanog portfelja po svim linijama biznisa.

Nove akvizicije banaka kao zastupnika u osiguranju i povećanje produktivnosti postojećih

U cilju dodatnog plasiranja određenih proizvoda neživotnog osiguranja preko bankarskog kanala distribucije, tj. preko banaka kao zastupnika Društvo planira sljedeće:

- Akvizicija novih banaka zastupnika u osiguranju kroz direktnе sastanke sa bankama i / ili praćenje tendera koje banke kao nezavisni poslovni subjekti raspisuju u direktnoj komunikaciji sa društвima za osiguranje
- Povećanje produktivnosti postojećih zastupnika kroz mjesečno izvještавanje o prodaji i rezultatima penetracije. Fokusirati se na aktivaciju licenciranih zastupnika koji imaju produkciju nižu od 30% penetracije u odnosu na broj realizovanih kredita putem planiranih prodajnih takmičenja i dodatnih terenskih edukacija
- Razvoj novih proizvoda koji će da se odnose na osiguranje korisnika minusa po tekućim računima i osiguranje ključnih osoba i mikro i srednjim preduzećima

Dodatno, značajan aspekt u svim narednim godinama jeste nastavak fokusa na jednostavne proizvode koji ne zahtijevaju poseban tretman u dijelu preuzimanja rizika što u projektovanom obimu poslovanja značajno utiče na ostale troškove administracije. Na ovaj način Društvo očekuje značajno veću efektivnost u radu zaposlenih u prodaji koji će se reflektovati kroz značajno povećanje premije u drugim vrstama osiguranja koja nisu obavezna.

Poboljšavanje performansi proizvoda za SME

Društvo planira razvoj proizvoda koji je isključivo namijenjen vlasnicima mikro i malih preduzeća. Razvoj programa za mala i srednja preduzeća predstavlja značajan strateški koncept a koji primarno podrazumijeva razvoj novih programa osiguranja (proizvoda) za mikro i mala preduzeća uz razvoj digitalne platforme za procjenu rizika na terenu predstavlja dalji nastavak razvoja pomenutih programa za SME preduzeća.

Društvo je planiralo dalje povećanje bruto fakturisane premije osiguranja detaljno planiranim aktivnostima koje podrazumijevaju sljedeće:

- Analiza portfolija pravnih lica u Crnoj Gori (baze klijenata);
- Usklađivanje baza pravnih lica sa UNIQA bazom;
- Kreiranje target grupa za cross selling;
- Kreiranje target grupa za novu premiju;
- Redizajniranje postojećeg proizvoda i usklađivanje procesima prihvata u osiguranje;
- IT razvoj;
- Trening.

Kao poseban segment a koji je u vezi sa SME segmentom jeste rad na daljem razvoju premije zdravstvenog osiguranja koji je ostao isti kao i prethodne godine kroz:

1. Dalje povećanje premije zdravstvenih osiguranja posebno u segmentu obaveznog osiguranja stranih državlјana;

2. Razvoj digitalne platforme za kupovinu obaveznog osiguranja stranih državljana na radu u Crnoj Gori za korporativne klijente;
3. Cross selling aktivnosti postojećih SME klijenata koji nemaju ugovorenog zdravstvenog osiguranja

Unapređivanje digitalnih servisa

Društvo će i dalje da radi na optimizaciji poslovnih procesa u cilju povećanja produktivnosti u svim organizacionim jedinicama Društva. Cilj optimizacije je uspostavljanje i održavanje jednostavnih i efikasnih procesa koji su okrenuti ka klijentima, kao i uspostavljanje organizacione strukture sa jasno i transparentno definisanim obavezama i odgovornostima u ključnim procesima Društva.

Društvo nastavlja strategiju optimizacije tradicionalnih procesa i planira dalje da ulaze u razvoj i optimizaciju digitalnih kanala prodaje kroz već pomenute aktivnosti aktivnosti:

- Kvalitetna i responzivna – prepoznatljiva web stranica. Web stranicu je potrebno redovno unapređivati i osigurati kvalitetan sadržaj i nove vijesti. Planiran je razvoj nove web stranice;
- SEO optimizacija – *search engine optimization*, ili optimizacija pretrage: kako bi klijenti odmah dobili traženu informaciju o osiguranju. Dobar SEO znači i bolje pozicioniranje web stranice i kvalitetnije oglašavanje. Planirana je daotna aktivnost u cilju „boost“ sadržaja za web;
- Povećanje korišćenja brojnih Google i drugih alata za pozicioniranje web stranice;
- Ulaganje u prepoznavanje korišćenja eebshop-a putem SEO engine pretrage koji omogućuje intuitivno snalaženje i jasnu prezentaciju sadržaja i ponuda.
- Korisnička podrška: u digitalnoj eri, potrebno je uvijek biti na raspolaganju za sve upite osiguranika – *online*, ali i putem klasičnih kanala informisanja poput besplatnog telefona i sl.
- Povećevanje aktivnosti na društvenih mreža poput Facebook-a, Linkedin-a, Instagram-a nezaobilazan su dio izgradnje prodaje i odličan kanal za neposrednu komunikaciju. Društvene mreže nude brojne prednosti poput segmentiranja klijenata i slično.

Uz prikazane promjene u procesima i optimizaciji istih Društvo planira i promjenu ili adaptaciju kasko proizvoda koji planira ponuditi korisnicima i putem digitalnih kanala prodaje uključujući i online kupovinu. Povećanje penetracije prodaje kasko polisa uz izdatu polisu obaveznog osiguranja odgovornosti korisnika motornih vozila kao dopunski segment prodaje autoodgovornosti.

Projekat podrazumijeva razvoj aplikacije za saradnike putem koje može saradnik da postavi slike vozila i automatski kreira zahtjev za izradu kasko ponude i / ili polise. Na ovaj način se obezbjeđuje efikasnija komunikacija sa klijentom uz povećanje portfelja prodanih polisa.

Kao rezultat, očekivani benefiti su:

- Značajnija mogućnost penetracije na tržištu uz pomoć digitalne platforme;
- Obezbeđenje novog načina komunikacije sa klijentima;

- Povećanje vrijednosti brenda i optimizacija pretrage brenda

Uz razvoj ovog programa Društvo će da nastavi sa već aktuelnim marketing aktivnostima za promociju proizvoda osiguranja koji su vezana za motorno vozila i to posebno na mjestima koja su vezana za promociju brenda, kao na primjer:

- Stanice za tehnički pregled;
- Turističke agencije;
- Dileri vozila;
- Servisi za popravku vozila;
- Avio kompanije,
- Kao i drugi poslovni partneri ili mesta koja pored velike posjećenosti imaju na neki način mogućnost promocije brenda.

Corporate business planirala dalji razvoj korporativnog biznisa u osiguranju u Crnoj Gori kroz sljedeće segmente:

- Učestvovanje na javnim tenderima sa ciljem uvećanja premije osiguranja u segmentima za koje je Društvo, internim analizama, ustanovilo da se radi o klijentima sa dobrim tehničkim rezultatom;
- Povećanje aktivnosti u hotelskoj industriji i pripremanje posebnih programa osiguranja za navedeni segment;
- U korporativnom segmentu osiguranja Društvo planira blago smanjenje aktivnosti kod kasko osiguranja kao i nepromijenjen trend u dobrovoljnem zdravstvenom osiguranju.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

a) Istraživanje tržišta

Društvo se aktivno bavi istraživanjem i monitoringom lokalnog tržišta i evropskih trendova u cilju unapređenja postojećih i razvoja novih proizvoda, a sve u cilju prilagođavanja svojih proizvoda zahtjevima tržišta kao i praćenja drugih makroekonomskih pokazatelja koji utiču na poslovanje.

Imajući u vidu da je Društvo dio UNIQA grupacije koja posluje u 18 zemalja Centralne i Istočne Evrope, dijeljenjem "know-how" sa drugim članicama UNIQA grupacije Društву je u prilici da donosi inovacije na tržištu osiguranja Crne Gore.

Metodama anketiranje klijenata (internih i eksternih), mistery shoppinga, Društvo proaktivno ispituje nivo zadovoljstva svojih klijenata i unapređuje svoje procese, proizvode i usluge na osnovu rezultata.

b) Ulaganje u obrazovanje zaposlenih

Društvo je od samog početka poslovanja u Crnoj Gori orijentisano na razvoj zaposlenih. Zadovoljstvo nam je da smo zaposlenima na svim nivoima omogućili različite edukacije i da konstantno radimo na sistemskom unaprjeđenju u pogledu edukacije unutar kompanije.

Zaposleni koji se bave edukacijom i razvojem ljudskih resursa iskustvom i posvećenošću prenose, ne samo znanja i vještine neophodne za nesmetano obavljanje posla, već i osnovne vrijednosti naše kompanije kako bi se novozaposleni lakše uklopili u organizaciju i izgradili kao profesionalci.

Društvo se bavi edukacijom ne samo zaposlenih u prodaji osiguranja već značajnu edukaciju posvećuje i edukaciji zaposlenih u administraciji i poboljšanju njihovih poslovnih vještina. Za zaposlene organizujemo veliki broj internih obuka i eksternih edukacija u cilju unaprjeđenja vještina koje se mogu koristiti u poslovne svrhe. Prateći savremene trendove u poslovanju osiguravajućih kompanija, u ovoj godini fokus na edukacijama je bila digitalizacija i usmjerenost ka klijentima.

Kao i u prethodnom periodu, kontinuirano praćenje performansi, omogućilo nam je da putem interne rotacije promovišemo one zaposlene koji su osim dobrih rezultata pokazali proaktivnost, inovativnost i otvorenost za dalje učenje.

6. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udjela

Društvo nije kupovalo udjele i otkupljivalo sopstvene akcije u toku 2024. godine.

7. Postojanje poslovnih jedinica

Društvo ne posjeduje nezavisne poslovne jedinice.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni dijelovi, funkcionišu 12 podružnica na teritoriji Crne Gore i to u: Podgorici, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Baru, Budvi i Ulcinju.

8. Podaci o finansijskim instrumentima koji se koriste ako su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka

Bilansna aktiva na kraju 2024. godine iznosi 30.402.082 EUR. U strukturi aktive najveći dio se odnosi na finansijske plasmane 63%, dok je u strukturi pasive najveći udio tehničkih rezervisanja 57%.

U EUR	31.12.2024	%
Stalna sredstva	649.887	2,14%
Odložena poreska sredstva	5.119	0,02%
Finansijski plasmani	19.320.724	63,55%
Gotovina	161.095	0,53%
Potraživanja	2.068.982	6,81%
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	2.436.957	8,02%
Razgraničeni troškovi pribave	4.689.542	15,43%
Ostala aktiva	1.069.777	3,52%
AKTIVA	30.402.082	100,00%
Kapital	8.706.274	28,64%
Rezervisanja	17.303.320	56,91%

Ostala pasiva	4.392.489	14,45%
PASIVA	30.402.082	100,00%

Finansijski plasmani (investicioni portfolio Društva) sastoje se od dugoročnih ulaganja u državne obveznice i kratkoročnih plasmana u depozite. Cilj ulaganja je dugoročno obezbeđenje likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti Društva, izmirenje budućih obaveza, kao i disperzija rizika. Dugoročna ulaganja predstavljaju ulaganja u državne kuponske obveznice koje su klasifikovane u hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća.

Društvo je dužno da ulaže sredstva tehničkih rezervi u oblike imovine propisane Zakonom o osiguranju i Pravilnikom o ograničenjima deponovanju i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje. Struktura ulaganja je usklađena sa Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl. list CG“, br. 62/18), što je prikazano u tački 2, u dijelu Struktura deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi.

9. Informacije o ciljevima i metodama upravljanja finansijskim rizikom pravnog lica, uključujući politiku izbjegavanja ili smanjenja gubitaka za svaku veću vrstu najavljenе transakcije za koju se koristi zaštita od rizika

Ključne osnove upravljanja rizicima date su u narednoj tabeli:

Održavanje dugoročne sigurnosti i adekvatnost kapitala	Jedan od osnovnih zadataka Društva predstavlja održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad definisanog zakonskog minimuma. Adekvatnost i dovoljnost visine tehničkih rezervi osiguravača mora uvijek da bude praćena analizom deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi što u krajnjoj liniji rezultira ne samo ocjenom adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervi već i ocjenom osjetljivosti i fleksibilnosti imovine i kapitala na rizike.
Optimizacija rizika i prinosa	Proizvodi Društva se dizajniraju na način da obezbijede stabilan dugoročan prinos, samim tim je uspostavljen jasan proces testiranja profitabilnosti.
Rizici osiguranja u vezi sa neživotnim osiguranjem	Društvo teži visokoj diversifikaciji rizika kroz multilinijski pristup osiguranju u dijelu ponude širokog spektra pokrića u poslovima sa stanovništvom (<i>retail business</i>) i kreiranja i održavanja selektivnog portfolija poslova sa i malim i velikim pravnim licima (<i>corporate business</i>). Najznačajniji rizici su premijski rizik (adekvatno formirane cijene), rizik neadekvatnog formiranih rezervisanja (za preuzete obaveze iz osiguranja) i rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje
Tržišni rizik	Kroz svoje upravljanje sredstvima, Društvo uspostavlja sistem limita kako bi izbjeglo prekomjerno izlaganje tržišnim rizicima. Strogo pridržavanje procesa strateške alokacije sredstava obezbeđuje odgovarajuće prinose koji služe za ispunjenje obaveza prema korisnicima osiguranja i drže preuzete rizike na zahtijevanom minimumu.

Kreditni rizik	Ovaj proces obuhvata i strogo pridržavanje regulatornih limita izloženosti prema pojedinačnim pravnim licima prilikom investiranja sredstava tehničkih rezervi. Društvo redovno usklađuje strukturu novčanih priliva po osnovu investiranja sredstava osiguranja sa svojim obavezama uz uzimanje u obzir regulatornih ograničenja vezanih za investiranje sredstava osiguranja.
Rizik likvidnosti	Kako bismo mogli zadovoljiti potrebe za likvidnošću u kratkoročnom i srednjoročnom roku (do godinu dana), uspostavljamo okvir upravljanja gotovinom, koji upravlja načelima planiranja i upravljanja likvidnošću
Operativni rizici	Aktivno i selektivno preuzimamo operativne rizike u onim područjima posvećenim dalnjem razvoju našeg poslovnog modela (npr. IT transformacija). Djelujemo na temelju principa proporcionalnosti – uzimajući u obzir veličinu organizacije kao i tip rizika na koje je organizacija izložena zbog prirode, opsega i složenosti aktivnosti i operacija. Implementirali smo interni sistem kontrola s jasnom dodjelom odgovornosti koji također sprječava sukob interesa putem primjene modela Tri linije obrane.
Rizik solventnosti	Rizikom solventnosti Društvo upravlja obezbjeđenjem odgovarajuće adekvatnosti kapitala, što je utvrđeno regulatornim zahtevima i internim aktima. Adekvatnost kapitala prema domaćim propisima je utvrđena po principima koncepta Solventnost I, što se odnosi na zahtjevanu marginu solventnosti, garantnu rezervu (raspoloživa margina solventnosti). Cilj Društva je da obezbijedi da je zahtjevana margina solventnosti, odnosno garantna rezerva u svakom momentu iznad propisanog nivoa što obezbjeđuje sigurnost poslovanja. Metode koje se pri tome koriste jesu kontinuirano praćenje pokazatelja solventnosti i ukoliko se uoči pad vrijednosti pokazatelja ispod zahtjevanog nivoa, eskaliranje u skladu sa internim procedurama

Kako bi obezbijedilo sigurnost ulaganja, Društvo upravlja rukovodeći se stabilnim i predvidljivim prinosima. Društvo se strateški opredijelilo za dvokomponentni investicioni portfolio: ulaganja u državne obveznice i depozite banaka. Struktura ulaganja u pogledu ročnosti i diversifikacije u prvom redu definisana je zakonskom regulativom, dok Društvo dodatno definiše limite u udjele pojedinih ulaganja internim smjernicama za ulaganje.

U okviru rizika osiguranja, najznačajniji rizici su premijski rizik (adekvatno formirane cijene), rizik neadekvatnog formiranih rezervisanja (za preuzete obaveze iz osiguranja) i rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje. Upravljanje rizikom osiguranja vrši se različitim metodama: definisanjem limita za preuzimanje rizika, preventivom, ugovaranjem pokrića sa franšizom, zaključenjem raznih oblika reosiguranja a sve u cilju homogenizacije portfolija Društva.

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima koji predstavljaju vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva. Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (rizik promjene kamatne stope i rizik promjene cijena), kreditni rizik i rizik

likvidnosti. Finansijski rizici se prevashodno izbegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi izvedene finansijske instrumente ili ostale oblike hedžinga protiv ovih rizika zbog nerazvijenosti finansijskog tržišta u kojem Društvo posluje.

Operativni rizici definisani su kao rizici od gubitka zbog neadekvatnih i neuspjelih internih procesa ili zbog gubitaka izazvanih od strane sistema, ljudskih resursa ili eksternih događaja. Društvo se najvećim dijelom suprotstavlja ovim rizicima putem efikasnog sistema internih kontrola. Cilj upravljanja operativnim rizikom jeste da se štetni događaj odmah po nastanku evidentira, analizira i da se preduzmu mjere za sprečavanje njegovog ponavljanja.

10. Informacije o izloženosti pravnog lica rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka

a) Izloženost kamatnom riziku

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene u kamatnim stopama je koncentrisana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa, ako kamatonosna imovina i obaveze, na koje se plaća kamata, dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju.

Portfelj ulaganja Društva je obezbijeđen fiksnim kamatama koje su u posmatranom periodu bile na visokom nivou i po tom osnovu Društvo je ostvarilo značajan prihod.

Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izvještavanja imaju fiksne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sljedećem pregledu:

31. decembar 2024.	Ulaganja koja se drže do dospjeća		Krediti i potraživanja		Ukupno	
	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost
Kuponske državne obveznice	17.405.776	17.574.157	-	-	17.405.776	17.574.157
Potraživanja od banaka - depoziti	-	-	1.840.000	1.840.000	1.840.000	1.840.000
Ukupno	17.405.776	17.574.157	1.840.000	1.840.000	19.245.776	19.414.157

a) Izloženost kreditnom riziku

Cijenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena. Ovaj rizik obuhvata rizik od pada cijena hartija od vrijednosti. Svako mijenjanje visine kamatnih stopa mijenja i visinu prihoda od deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih i garantnih rezervi osiguravača, kao i aktuelnu vrijednost novčanih tokova.

Rizik promjene cijena Društvo izbjegava odlučujući se za ulaganja koja se drže do dospijeća, pri čemu uticaj promjene tržišnih cijena nema značajan uticaja na finansijski položaj Društva. Društvo upravlja kreditnim rizikom tako što radi diversifikaciju ulaganja u depozite kod prvoklasnih banaka i u državne obveznice. Time je rizik naplate sveden na najmanju moguću mjeru a sve u skladu sa poslovnom konzervativnom politikom ulaganja sredstava Društva.

Obzirom da su finansijski plasmani, hartije od vrijednosti koji Društvo ima u portfoliju klasifikovane kao ulaganja koja se drže do dospijeća i vode po knjigovodstvenoj vrijednosti, na datum izvještavanja Društvo nema plasmana koji se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

Tabelarni prikaz izloženosti kreditnom riziku:

	Potraživanja	Plasmani	Hartije od vrijednosti
U EUR			
Potraživanja za premiju	2.331.928	-	-
Ostala potraživanja	1.092.618	-	-
Finansijski plasmani	-	1.840.000	17.405.776
Ispravka vrijednosti	(285.788)	-	-
Neto knjigovodstvena vrijednost	3.138.758	1.840.000	17.405.776

Plasmani se odnose na ulaganja u depozite kod banaka u Crnoj Gori. Ulaganja u hartije od vrijednosti predstavljaju ulaganja u obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksним kamatnim stopama.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku:

	2024
Dužničke hartije od vrijednosti – ulaganja koja se drže do dospijeća	17.405.776
Potraživanja od banaka	1.840.000
Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji i rezervisanim štetama	2.436.957
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	3.138.758
Gotovina	161.095
Ukupno	24.982.586

b) Izloženost riziku likvidnosti i novčanog toka

Osnovni cilj Društva prilikom upravljanja rizikom likvidnosti jeste da trajno održi stepen izloženosti riziku na nivou koji ne ugrožava poslovanje, a obezbeđuje stvaranje prepostavki za proaktivni pristup i preventivno identifikovanje, mjerjenje, procjenjivanje i kontrolu rizika likvidnosti. U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti, Društvo razmatra stanje gotovinskih računa i depozita na dnevnom nivou, prilikom čega se utvrđuju kritični dani za likvidnost, odnosno dani kada će doći do značajnog odliva sredstava, na osnovu čega se donose odluke o korišćenju sredstava.

Likvidnost Društva utvrđuje se i prati na osnovu novčanih tokova i pokazatelja likvidnosti. Ugovori o deponovanju sredstava imaju klauzulu o prijevremenom vraćanju u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima uslijed neočekivano većih odliva.

Racio likvidnosti Društva, utvrđen na osnovu odnosa vrijednosti likvidnih sredstava i obaveza Društva u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014.) je 2,24 što pokazuje da je Društvo likvidno.

Sljedeća tabela predstavlja strukture dospijeća sredstava i obaveza Društva posebno da dan 31. decembra 2024. godine:

Na dan 31.12.2024. U EUR	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospijeća – kuponske državne obveznice	3.202.816	8.776.352	5.426.608	-	17.405.776
Potraživanja od banaka – depoziti	1.840.000	-	-	-	1.840.000
Potraživanja po osnovu premije	2.068.982	-	-	-	2.068.982
Ostala potraživanja	1.069.777	-	-	-	1.069.777
Gotovina	161.095	-	-	-	161.095
Ukupna finansijska imovina	8.342.670	8.776.352	5.426.608	-	22.545.630
Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(1.266.927)	-	-	-	(1.268.295)
Obračunati troškovi	(1.988.195)	-	-	-	(1.988.195)
Ukupne finansijske obaveze	(3.256.490)	-	-	-	(3.256.490)

Na dan 31.12.2024.godine Društvo je obezbijedilo adekvatan nivo kapitala što je izraženo pokazateljima adekvatnosti u okviru tačke 2. Rezultat poslovanja. Struktura finansijskih plasmana je takođe prikazana u okviru tačke 2. Rezultat poslovanja.

11. Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja, zajedno sa politikom zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita

Budući da je Društvo izloženo riziku kroz ugovore o osiguranju i da se na strani pasive u najvećem procentujavlju obavezna tehnička rezervisanja za preuzete obaveze iz ugovora o osiguranju, Društvo nastoji da obezbijedi sigurnost u izmirenju budućih obaveza i profitabilnost Društva kroz aktivno upravljanje imovinom Društva. Adekvatnost i dovoljnost visine tehničkih rezervi osiguravača mora uvijek da bude praćena analizom deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi što u krajnjoj liniji rezultira ne samo ocjenom adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervi već i ocjenom osetljivosti i fleksibilnosti imovine i kapitala na rizike.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koji će nastati biti veći od primljenih premija. Izračunavanje visine samopridržaja, tj. maksimalne obaveze koju Društvo može, odnosno smije zadržati za sebe, odnosno koju može pokriti iz sopstvenih raspoloživih sredstava, a da

pri tom ne naruši sopstveno izravnjanje rizika i tekuću likvidnost, takođe je relevantno za upravljanje ovim rizikom.

Rizik rezervisanja predstavlja rizik da je absolutni nivo tehničkih rezervi pogrešno procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz limite preuzimanja rizika, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda, selekcijom osiguranika prema rizičnosti, uvođenjem franšize pri osiguranju, kao i metodama transfera rizika kroz ugovore o reosiguranju.

Strategija preuzimanja rizika teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfolio i temelji se na velikom portfoliju sličnih rizika tokom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Društvo reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisalo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu. Društvo kupuje kombinaciju proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju kako bi smanjilo neto izloženost.

Interna akta koje je Društvo usvojilo za upravljanje rizicima osiguranja su: Smjernice za preuzimanje rizika u UNIQA neživotnom osiguranju, Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna prenosnih premija, Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračuna tehničkih rezervi za rezervisane štete, Pravilnik o postupku za likvidaciju šteta, Pravilnik o reosiguranju za UNIQA neživotno osiguranje, Procedura upravljanja sistemom internih kontrola, Politika upravljanja rizicima i Strategija upravljanja rizicima.

Društvo je za 2023. godunu kreiralo ORSA-u, Izvještaj o sopstvenoj procjeni rizika i solventnosti, koji je kreiran u skladu sa Pravilnikom u sistemu upravljanja društвima za osiguranje. Cilj ovog izvještaja je da obezbijedi sveobuhvatan uvid u aktivnosti koje se sprovode u Društvu u cilju izvršenja sopstvene procjene rizika i solventnosti.

Društvo je uspješno odgovorilo na sve postavljene izazove i prilagodilo se novoj situaciji pokretanjem strateških projekata koji će u budućnosti doprinijeti daljem povećanju efikasnosti i poboljšanju usluge klijentima. Posebno se ističe sprovođenje značajnih projekata kao što je IFRS 17/9, automatizacija procesa sa ciljem postizanja bržeg i preciznijeg poslovanja, fokus na klijenta i stvaranje nove vrijednosti za korisnike i kroz proces kupovine i kroz postprodajni proces ali i dalje unapređivanje i optimizacija ostalih poslovnih procesa, te upravljanje troškovima, što rezultira i dobrim poslovnim rezultatima.

Društvo je u 2024. godini uzelo učešće u sprovođenju druge vježbe testiranja otpornosti na stres (stres test) društava za osiguranje u Crnoj Gori a sa ciljem testiranja ranjivosti osiguravača u Crnoj Gori kroz pretpostavku određenog stresnog scenarija na imovinu, obaveze i zahtijevani solventni kapital društava za osiguranje prema podacima društava za osiguranje sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine uz pretpostavku da je Crna Gora punopravna članica EU.

Dodatni cilj stres testa se ogledao u podizanju svijesti u Upravi Društva o realnim tržišnim rizicima čiji razvoj može negativno uticati na solventnu poziciju Društva kao i na postojanje razvijenog osiguravajućeg i investicionog portfolija i jake kapitalne pozicije, da izdrži izazov predstavljen u stres testu.

Izloženost različitim finansijskim rizicima Društvo izbjegava i/ili svodi na minimum odlučujući se za konzervativnu politiku ulaganja, što je opisano u prethodnim tačkama. Plasmani slobodnih novčanih sredstva su prije svega definisani Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl. list CG“, br. 62/18), a Društvo je razvilo i svoje interne akte: Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava

Društva, Smjernice za ulaganje sredstava i Limit term sheet koje se ažuriraju na godišnjoj osnovi.

Kao pomoć i podrška Izvršnom direktoru u donošenju odluka o adekvatnom upravljanju rizicima, formiran je Komitet za rizike. Komitet za rizike koji predstavlja nezavisnu, kontrolnu i savjetodavnu funkciju, koja podržava Izvršnog direktora u postupku kontrole i praćenja "rizičnog profila" Društva u kratkoročnom i dugoročnom pogledu, kao i u postupku definisanja i usaglašavanja okvira za upravljanje rizicima sa zakonskom regulativom, kao i sa standardima UNIQA Grupe.

Komitet za upravljanje rizicima i bezbjednost se fokusira na teme upravljanja rizicima u najširem smislu. Na komitetu se izvještava o kvantitativnim (situacija ekonomske solventnosti i profil rizika) i kvalitativnim temama upravljanja rizicima (Heat Map). Nadalje, raspravljaju se regulatorne izmjene i dopune, mjere za ekonomsku kontrolu (sistem limita). Proces upravljanja rizicima u Društvu obezbjeđuje periodično izvještavanje koje Upravi Društva omogućava da donosi odluke u vezi sa ostvarenjem dugoročnih ciljeva.

U 2021. godini Društvo je uspostavilo funkciju upravljanja rizicima te imenovalo Eksperta za upravljanje rizicima. Funkcija upravljanja rizicima je zadužena za identifikovanje, mjerjenje, upravljanje, kontrolu i adekvatno izvještavanje o rizicima kao i praćenje efikasnosti sistema upravljanja rizicima.

Osim toga, u 2021. godini je uspostavljen okvir koji podrazumijeva standardizovan proces koji garantuje da će rizici u vezi sa efektivnošću i efikasnošću poslovnih aktivnosti, usklađenošću poslovanja sa propisima i (ne)finansijskim informacijama biti svedeni na najmanju mjeru ili spriječeni kroz prethodno definisane kontrole i procedure.

Upravljanjem rizicima usmeravaju se i optimizuju tehnički, finansijski i ljudski resursi na način koji obezbjeđuje što je moguće veću disperziju i minimiziranje rizika.

12. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Korporativno upravljanje predstavlja sistem koji podrazumijeva odgovorno upravljanje i kontrolu nad privrednim društvom i usmjeren je ka stvaranju dugoročne vrijednosti koji se odvija kroz zaštitu interesa članova društva, akcionara kao i transparentnost prema svim zainteresovanim stranama.

Društvo je uspostavilo efikasan sistem upravljanja koji obezbjeđuje primjerno i mudro upravljanje poslovanjem, odnosno sistem upravljanja koji odgovara svrsi, mjeri i složenosti poslovnih aktivnosti Društva. Navedeni sistem uključuje najmanje adekvatnu organizacionu strukturu sa jasnom raspodjelom i adekvatnim odvajanjem odgovornosti, kao i efikasan sistem za obezbjeđivanje prenosa informacija.

Osnovni nosioci korporativnog upravljanja u Društvu su predviđeni relevantnim zakonom, Statutom i Politikom korporativnog upravljanja Društva. U tom smislu, Društvo je organizovano na način da se upravljanje i nadzor nad poslovanjem, sprovođenje i izvršavanje odluka, ostvaruje preko Odbora direktora, Izvršnog direktora, Revizorskog odbora, Internog revizora, Eksternog revizora.

Sva korporativna tijela i upravljačke funkcije Društva dužni su da izbjegavaju sukobe interesa koji se mogu pojaviti u vezi sa akcionarima, dobavljačima, klijentima ili pružaocima usluga. U tu svrhu, svi članovi korporativnih tijela i upravljačkih funkcija Društva dužni su propisno

pratiti da li su izloženi sukobu interesa i, ako je to slučaj, obavijestiti predsjednika relevantnog korporativnog tijela, odbor ili upravljačke funkcije o potencijalnom sukobu interesa. Procedura sprječavanja sukoba interesa bliže uređuje postupak prijave, praćenja i načine rješavanja sukoba interesa u Društvu.

Funkcija za praćenje usklađenosti predstavlja dio sistema internih kontrola sa zadatkom da prati usklađenost sa internim i eksternim regulatornim zahtjevima i da procijeni adekvatnost mjera koje je Društvo preduzelo kako bi spriječilo neusklađenost.

Politikom praćenja usklađenosti utvrđuje se program praćenja usklađenosti koji se sastoji od zadataka za praćenje usklađenosti i odgovarajućih mjera koje iz istih proizilaze, u cilju obezbjeđenja poštovanja eksternih, te samim tim internih propisa. Osim toga, ovom politikom definišu se opšti uslovi i minimalni standardi za uspostavljanje Funkcije za praćenje usklađenosti. Takođe, u ovoj politici opisana su razgraničenja u djelokrugu i odgovornostima u odnosu na preostale tri ključne funkcije.

U skladu sa važećim zakonskim propisima i zahtjevima Grupe, sistem upravljanja obuhvata sljedeće ključne funkcije: Funkciju interne revizije, Aktuarsku funkciju, Funkciju upravljanja rizicima i Funkciju praćenja usklađenosti. Detaljan djelokrug djelovanja, zadaci i odgovornosti navedenih funkcija definisani su u Politici korporativnog upravljanja, Politici interne revizije, Aktuarskoj Politici, Politici upravljanja rizicima i Politici praćenja usklađenosti.

Politikom upravljanja rizicima i Procedurom upravljanja sistemom internih kontrola uspostavlja se odgovarajući sistem internih kontrola u Društvu shodno zahtjevima pozitivnih propisa, prvenstveno Zakona o osiguranju i podzakonskih akata donijetih na osnovu njega. Pored navednih zakonskih zahtjeva, Društvo dodatno insistira na sistemu internih kontrola (ICS) u cilju sprječavanja prekomjerne izloženosti rizicima, kao i sprječavanja nezakonitosti i nepravilnosti prilikom obavljanja poslovnih aktivnosti.

Godišnji izvještaj menadžmenta za 2024. godinu Unija neživotno osiguranje a.d. Podgorica

Postavljeni sistem internih kontrola na jednom mjestu definiše elemente sistema interne kontrole, uloge i odgovornosti zaposlenih u Društvu. Svrha uspostavljenog sistema je da obezbijedi: uspješno i efikasno poslovanje, postizanje postavljenih strateških ciljeva, odgovorno izvršavanje poslova, pouzdanost informacija, blagovremenost izvještavanja, efikasnost sistema upravljanja rizicima, usklađenost poslovanja, zaštita imovine, očuvanje ugleda i brenda Društva.

Društvo u svom svakodnevnom poslovanju poštuje Kodeks ponašanja UNIQA Grupe koji predstavlja standarde ponašanja svih zaposlenih u Grupi, time i zaposlenih u Društvu. Kodeks uspostavlja jasne standarde kojima se utvrđuje budući pravac rada, u nastojanju da se obezbijedi savremeno i etički primjerno ponašanje. Kodeks ponašanja štiti sve zaposlene i samu UNIQA Grupaciju od potencijalnih novčanih kazni i zakonskih posljedica, gubitka povjerenja klijenata, te gubitka reputacije.

U Podgorici, 31.03.2025. godine

UNIQA Neživotno osiguranje ad Podgorica

Vladimir Marković
IZVJEŠTAJNI direktor
NARSKO DRUŠTVO ZA NEŽIVOTNO OSIGURANJE
AD PODGORICA